

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 8, 1917, authorized on July 12, 1918."

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SA-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 5 CENTAI.

VOL. V, No. 14 (644).

SUBATA, SAUSIO 31 D., 1920.

LIETUVOS MISIJOS ATSIŠAUKIMAS I AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĘ.

Gerbiamejį Lietuvos piliečiai ir pilietės! Laikinoji Lietuvos Vyriausybė yra pasiuntusi Amerikon su tam tikrais ingaliojimais Lietuvos Misiją. Ton Misijon ineina buvęs Finansų Ministeris Jonas Vileišis, buvęs Krašto apsaugos Ministeris Povilas Žadeikis ir buvęs Taikos Delegacijos prie Paryžiaus konferencijos narys Jonas Žilius.

(Be kitų reikalų) vienas svarbiausių Misijos darbų yra užtraukti paskolą nuo Amerikoj gyvenančių Lietuvos piliečių, pasiremiant Lietuvos Valstybės išleistu delei paskolos įstatymu, kursai buvo priimtas Ministerių Kabineto ir su žinia Lietuvos Valstybės Tarybos, Valstybės Prezidento patvirtintas. Laikraščiuose jau telpa paties Valstybės Prezidento atsišaukimas delei šios paskolos. Todel negali būti jau jokios abejonės delei šios paskolos teisėtumo. Be to ir Suvienuytų Valstijų vyriausybė yra išsireiškusi, jog ji nesanti priešinga užtraukimui paskolos Amerikoje. Dviejų Lietuvos Misijos narių J. Vileišiui ir P. Žadeikiui, važiuojant Amerikon, prisiėjo kiek ilgiau užtrukti Paryžiuje, iki buvo susilaukta nuo Amerikos valdžios vizos pasportų. Todel iš pradžių pirmuoju atvyko Amerikon Jonas Žilius, kuris varden Lietuvos Misijos ir pradėjo rūpintis tos paskolos užtraukimu. Nuo Amerikos Lietuvių Tarybų, nuo Fondų ir įvairių Lietuvių bendrovių ir organizacijų buvo susauktas susirinkimas, kuris ir yra aptaręs bendrus dėsnius šios paskolos. Be to, nėsant tikrai žiniai ar užsilikusiems Paryžiuje dviem nariams pasisek atvykti Amerikon, ar ne, buvo išrinkta tos paskolos pravedimui dvylika narių, kurie vėl savo tarpe yra išrinkę pirmininku Joną Žilių, kasierium p. Mastauską ir kitus to komiteto narius. Atvykus kitiems Misijos nariams Amerikon, tas, prie augščiau nurodytų sąlygų susitvėręs atskiras Komitetas pasidarė jau visai bereikalingu, nes sulys valdžios ingaliojimo visas paskolos užtraukimas yra pavestas Lietuvos Misijai, kurios pirmininku yra paskirtas Jonas Vileišis, o kasierium Jonas Žilius. Taip nusimanydama, Lietuvos Misija paėmė visą darbą savo žinion ir atsakomybėn ir pradėjo jį organizuoti. Žinoma, visą tą didelį darbą Lietuvos Misija varys, pilname kontakte ir susižinojime su Amerikos lietuvių visuomene, kuri per savo organizacijas ir atstovus prie šio darbo džiaugsmingai dėsosi, dedasi ir vyliamės, toliau aktyviai dės. Už visą šiuo žvilgsniu iki šiol padarytą pagalbą Lietuvos Misijai jau šiuo laiku skaitlingą Am. lietuvių organizacijų atstovams taria širdingą padėką. Lietuvos Misija tvirtai tiki, jog kaip tie dvylika narių, kurie buvo organizacijų parinkti, taip lygiai ir kitų organizacijų atstovai, kurie ovyo jau syki paskolos reikale susirinkę New Yorque ir pagaliau atstovai ir pirmininkai įvairių kolonijų centrų ar paskolos stočių, kurie faktinai paskolą praveda, uoliai remis L. Misijos vykdomąjį uždavinį, kaip ge-

rais patarimais, taip ypač reikiu paskolos pravedimo darbu ir Misija mano, jog turės progos juos susirinkti ir pasitarti pasekmingo paskolos pravedimo reikale.

Šiuo laiku jau tapo sudarytos įvairiose kolonijose paskolų stotys, rinkimas paskolos jau faktinai vienur kitur pravedams, tačiau prisieina atsisiūreiti, kaip bus toliau, kaip surinkus tą paskolos sumą, kuri yra Lietuvos vyriausybės nutarta.

Apsipažinus su vietos kolonijomis ir spėjami lietuvių tos kolonijose skaičiumi, Lietuvos Misija randa reikalingu jau šiandien pabriežti, kiek kokiose kolonijose būtinai reikėtų surinkti. Tuo tikslu visos kolonijos tapo išdalintos į nurodomus žemiau centrus su artymais jiems miestais ir ten parodyta, kiek iš kiekvieno centro reikėtų gauti paskolos.

Paskolos rinkimo apskrityčiai.

Bostono apskritis. Į šį apskritį ineina visos kolonijos Mass., Rhode Island, Maine, Vermont ir New Hampshire. Agitacijos centras Bostonas. Šio apskrities kolonijos privaletų sudėti Lietuvai Paskolos \$550,000.00

Waterbury apskritis. Šin apskritin ineina tikta viena visa Conn. valstija su agitacijos centru Waterbury. Paskolos quota \$520.00

New Yorque apskritis. Susideda iš visos New Yorque valstijos ir pakraščių N. J. arba šių kolonijų apeliinkės: Newark, Elizabeth, Paterson etc. quota \$700,000

Philadelphijos apskritis. Philadelphia apeliinkė, vakariniai pakraščiai N. J. valstijos kaip Trenton, Camden, visa Maryland valstija ir Washington, D. C. quota \$400,000

Wilkes Barre apskritis. Susideda iš šiaur-rytinės dalies Penn. valstijos, pradedant nuo Luzerne pavieto. Miestai: Wilkes Barre, Scranton ir tt. ir tt. quota \$500,000

Shenandoah apskritis. Ryt-pietinė dalis Penn. valstijos pradedant Schuylkill pavietu su didesnėmis kolonijomis: Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Reading, Harrisburg ir vakarinė pusė Penn. valstijos su centru Pittsburgh tt. quota \$500,000

Pittsburgh apskritis. Visa quota \$400,000

Clevelando apskritis. Visa Ohio ir Michigan valstijos. Didesnės kolonijos: Cleveland, Akron, Grand Rapids, Detroit ir tt. quota \$400,000

Chicago apskritis. Visos šios valstijos: Ill., Indiana, Wisconsin quota \$1,000,000

Visos vakarinės ir pietų valstijos. Čia jau ne apskritis, bet veikis stačiai iš centro quota \$30,000

Visa quota susidaro 5 milijonai dolerių. Tiek mažiausiai reikia surinkti paskolos Lietuvai.

KUN. J. VAILOKAITIS,

Lietuvos Katalikų Centro Pirmininkas. Jo prašymas atsišaukimas i Amerikos katalikus randasi ant 5 pusl.

Lietuva neišskirta

LIETUVOS ATSTOVYBĖS PRANESIMAS DELEI HELSINKŲ KONFERENCIJOS.

Nors apie įvykusį Helsinkuose Lietuvos, Latvijos, Estonijos, Suomijos ir Lenkijos atstovų pasitarimą nuo Lietuvos valdžios nėra gauta tiesioginių pranešimų, tačiau paduodamos žemiau keturios telegramos gautos Suomijų Atstovybės, tinkamai nušviečia dalykus.

Helsingfors, January 21, 1920.

The Conference between Finland, Poland, Lithuania, Estonia and Latvia has today discussed the attitude against Soviet-Russia. Unanimous decision was reached and a program for co-operation in economical and intercommunal questions was approved of.

The Finnish representatives took up for discussion the question of the neutralization of the Gulf of Finland and other waters; the question was referred to a committee.

In the conference at Helsingfors between representatives of Finland, Poland, Estonia, Lithuania and Latvia, positive results were

gai, priveizdėtu, kad surinkti pinigai būtų prisirišę Lietuvos Misijai ir kad kiekvienas, kursai yra užpirkęs bonų tikrai gautų tą bonų, kaip tik jie bus padaryti. Pagaliau Lietuvos visuomenė Amerikoje tur daugybę savo reikalų, savo rūpesnių Lietuvos Misijai negali ilgai tęsti viso darbo. Reikia jį greičiausiai atlikti ir pasekmingai atlikti. Egzaminas tur būt išlaikytas—to reikalauja Lietuvos garbė—ir greitai išlaikytas. Todel visas pamatinis darbas turėtų būti atliktas į vieną, daugiausia į du mėnesius. Iki birželio 1-mos dienos paskolos rinkimas tur būt jau užbaigtas.

Lietuvos Misija.

reached today in several important questions concerning frontier controversies and measures for defense against danger from the East.

January 24, 1920.

The conference between Finland, Poland, Estonia, Latvia and Lithuania, in its last session, passed a resolution concerning the neutralization of the Baltic Sea and concerning principles of a program for future defense.

The Conference between Finland, Poland, Estonia, Latvia and Lithuania passed a resolution concerning the common principle for the maintenance of their independence and made an agreement, according to which all territorial controversies between said countries and also between them and Russia should be decided on the basis of self-determination of nations.

The Conference expressed the hope that the independence and governments of the Baltic States would be, in the near future, recognized de jure. The Conference agreed to common measures for defense against danger from the East, and also that their relations to Russia should be determined in harmony with the wishes of the entente so far as those are in accordance with the indis-

pensible interest of the countries concerned. The Conference passed a resolution concerning the arrangement of economic interests and communications between the countries, also central and local committees should be elected for the benefit of mutual economic interests. Poland agreed to let the controversy concerning the frontier between Poland and Lithuania be prepared by a special committee. The Conference decided to investigate the possibility of neutralization of the Finnish Gulf and other parts of the Sea touching the countries. The result of said investiga-

Žinios.

PLĖŠIA TRAUKINIUS.

Austrijų dabar priviso daug plėšikų, kurie susiorganizavę užpuldinėja traukinius, kurie gabena maistą ir drabužius į Viena.

ISVAŽIAVO I BELGIJĄ.

Francijos prez. Poincare kartu su premieru Millerandu išvažiavo į Belgiją.

NEGAVO PASPORTŲ.

Anglijos valdžia nedavė pasportų Donaldui ir Buxtonui vykti į Rusiją. Jiedu yra socialistai ir socialistų konferencija Berne buvo juodu paskyrę vykti Rusijon.

UŽSAKĖ LOKOMOTYVŲ.

Philadelphia, Pa.—Egiptu valdžia čia užsakė 50 lokomotyvų. Turės būti gatai balandžio mėnesyje.

JAUCIASI BLOGAI.

Vokietijos finansų ministeris Erzberger, kurs nesenai buvo pašautas, jaučiasi blogai. Kulka pažeidė petkaulį. Kraujas labai bėga ir kulkos negalima išimti.

SUMUSĖ BOLŠEVIKUS.

Latvių kariuomenė sumušė bolševikus ir paėmė Guzyn, kurs yra paskutinis latvių miestas ant Rusijos rubežiaus. Be to latviai paėmė daug karinės medžiagos ir 2.000 bolševikų kareivių nelaisvėn. Likusios bolševikų jėgos traukiasi atgal.

tion should be handled by a later conference. The Conference dispersed on Friday morning.

Be to nuo gerb. Lietuvos atstovo Prancūzijoje p. Milošo gauta yra žinia, kuri apibūdina mūsų dabarties santykius su Lenkija. Jis rašo: Jau kelios savaitės kaip prancūzai didžiai nerimastančia delei bolševikų perimekimu. Jie spėja, kad pavasary Rusų Tarybos pradės karo akciją prieš Lenkų, jie norėtų iš visų kaimynių tautų sudaryti tvirtą atramą prieš bolševikus. Tačiau Lietuvos prisidėjimas prie šios atramos gali būti galimas tik tai tuomet, kuomet Lenkija pripažins Lietuvos nepriklausomybę, sugrąžins Lietuvos sostinę Vilnių ir susitaikins delei rubežių tarp Lietuvos ir Lenkijos. Be išpildymo šių sąlygų negalima kalbėti su Lenkija apie bendrą darbą prieš bolševikus.

Reikia spėti, jog panašus reikalavimas buvo lietuvių atstovo pakartotas ir Helsinkų Konferencijoje. Delei tos tat priežasties kai-kuriuose anglų dienraščiuose patilpo žinios ir neva apie išsiskyrimą Lietuvos nuo kitų susirinkusių valstijų ir žinoma apie neva Lietuvos simpatiją prie Vokietijos.

Darbininkų Reikalai.

VĖL DIRBA.

Kansas valstijos angliai kasiai sugrįžo darban. Jie pereitą panedėlį nėjo dirbti tik taip sau. Buvo pranešta, kad streikuoja prieš įvedimą įstatymo, kuriuo angliakasiais būtų uždrausta streikuoti.

NAUJA PRAMONĖ.

Baltimorėj steigama dirbtuvė dirbimui aparatų automobiliams, ir laivams. Tie aparatai bus varymui tų automobilių ir laivų deginant alkolį. Dirbtuvė įsteigta už \$2.000.000.

SUĖMĖ CIGARNINKUS.

Philadelphia, Pa.—Du cigarninku suimta ir laikoma po kaučija. Jie intarti laikyme naminio bravaro. Jie nesigynė ir sakė, jog alkolio "perfumavo" cigarus. Tuos cigarus dirbė iš prastės tabokos ir alkolis taboką pagerinęs.

UŽMUŠĖ TABOKOS BILIŲ.

So. Carolinos senatas buvo perleides bilių, reikalaujanti uždrausti rūkymą višose valgomose vietose. Žemėsnyis rūmas tą bilių užmušė.

PALEIDO.

Anglijos valdžia paliausavo Vokietijos admirolą von Reuter. Jisai pereitą birželio mėnesį davė įsakymą nuskandinti Vokietijos karinius laivus, kurie buvo Anglijos uoste Scapa Flow internuoti. Admirolas sugrįžo Vokietijon.

KARĖ PACIFIKE.

Australijos premieras Hughes prakalboje Melburne pasakė, jog sekanti karė bus Pacifike ir Australija privalanti turėti stiprią armiją.

NORI APIPLĖŠTI VIENUOLYNĄ.

Šiaurinės Rusijos valdžia skelbia, jog stiprios finų jėgos artinasi linkui Pečongos. Žmonės bėga į Norvegiją, bijodami plėšimų. Spėjama, kad finai nori apiplėšti Pečongos vienuolyną.

GRĮŽTA DARBAN.

Ilijoj geležinkelininkų streikas nepasibaigė. Apčiuojama, jog iš 200.000 darbininkų streikuoja apie 50.000. Laikė karės geležinkelininkai militario amžiaus nebuvo imami kariuomenėn. Tai dabar valdžia paskelbė, jog visi streikininkai, kurie buvo paliausuoti nuo kareivavimo, turės eiti kariuomenėn, jei negrįš darban. Tokiu būdu daugelis grįžta.

PRIEŠ DEPORTAVIMĄ.

Seši Amerikos protestantų vyskupai ir 16 dvasininkų pasirašė po protestu prieš deportavimą raudonųjų ir suspendavimą socialistų atstovų New Yorque legislatoroj.

KERENSKI RENGIA ARMIJĄ.

Berlin. — Eina gandai, būk Kerenski organizuojąs "balta" armiją kariauti prieš bolševikus.

LIGOS UKRAINOJ.

Ukrainos Darbo ministeris atsišaukė į alijantus gelbėti Ukrainą nuo šiltinių, choleros ir kitų ligų.

SUKILIMAS LENKIJOS.

Iš Varšavos į Berliną atvykęs Amerikos Raudonojo Kryžiaus daktaras Rogers, sako, jog Lenkijoje padėtis nepakeliama. Savaitė po savaitės ten galima laukti sumišimų. Sako:

"Aš nematau, kaip ten galima revoliucijos išvengti. Disciplina ir ūpas armijoje dingo del nepasitenkinimo maistu ir drabužiais. Bėdžiausia yra bolševikų frontas."

Sako, jog miestuose kareiviai dėvi uniformas gautas nuo alijantų. O kai varomi frontan, tai tos garos uniformos pakeičiamos skarmalais. Tiems kareiviams yra pavojus subolševikėti.

Mirtingumas baisiai didelis. Lenkijoje viename mieste tyje per dvi savaites mirė 500 žmonių.

James M. Keyes
Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS SAUK KITA.

LIETUVIŲ JAUNOS DEMOKRATIJOS TROŠKIMAI.

(Les aspirations de la jeune démocratie lituanienne).

Kunigo Adomo Vilimo paskaita prancūzų kalboje laikyta 12 gruodžio 1919 m. Salėje "Démocratie", 8:30 val. vakare 38, Boulevard Raspail, Paris.

PRAKALBA.

Pradėdamas savo paskaitą apie Lietuvos jaunos demokratijos troškimus, jaučiuosi labai laimingas. Pirmą mano paskaitą prancūzų kalboje ir ta pati buvusio "Sillon", o dabar "Démocratie" salėje. Prieš dvylikos metų, skaitydamas lietuvių katalikų laikraštį "Ateitis" vieno lietuvių Petrapiilo Dvasiškos Akademijos studento, Prano Penkauskio, studiją apie Prancijos katalikų jaunomenės judėjimą, susisipietusios dr. joje "Sillon" vadovaujant nenuilstančiam ir energingam p. Mare Langnier, aš nerimastavau, kad kaip nors greičiau pabaigęs savo vidutinius mokslus Lietuvoje ir važiuoti baigti savo augštesnius mokslus užrubežin. Sueiti į santykius su jumis, susipažinti su jūsų idėjomis ir paskiaus skiepyti savo tėvynėje.

Šiandieną jau nėra mano noras, aš esu jūsų tarpe. Aš jaučiu dar didesnę patenkinimą ir esu laimingas, kad aš atvykau pas jus tame laike, kada jūs vainikuojate ilgų metų jūsų kovos pergalę. Jūsų draugas ir vedėjas p. Mare Sangnier užima vietą teisėdavių rūmuose gyveniman vykinti jūsų idėją, Prancijos Respublikos laimėn.

Aš neabejoju nei kiek, kad jūs visi su juo, negalėtumėte įvykinti, su pilniausiu pasisekimu, Jaunąją Respubliką. Jūs turite energiją ir prityrusį vadą, mes-gi būtinume labai laimingi, jeigu mūsų lietuvių tautoje atsirastų panašus mums, taip-pat prityręs vadas; kad ir mes galėtumėme vykinti gyveniman ir mūsų idėjas Lietuvoje.

Aš pasistengsiu nupiešti keliais žodžiais, kaip mes Lietuvos jaunoji demokratija prieiname šiandieną prie to paties kelio, koku jūs jau einate nuo daug metų.

IŽANGA.

Visas pasaulis pasimokino iš šio karo. Prisėjo pagilinti geografijos žinias, išgirsti daugybę tautų, kurios rodėsi naujos, bet kitados jos buvo labai galingos. Jos valdė didelius žemės plotus. Jų vardai buvo žinomi nuo Atlantiko iki Ramiojo Okeano. Paskiaus jos nustojo galybės. Papuolė pačios po kitų tautų jungu ir kentė didžiausius persekiojimus, kančias ir neteisėbes giliausioje tyloje, nes nebuvo kam pasiskusti; kam galėtų apreiškinti savo širdies skausmus. Lietuvos tauta ėjo tuo pačiu keliu. Kitados galinga valstybė. Jos žemės siekė nuo Baltųjų iki Juodųjų jurių. Paskiaus pateko po kitų tautų jungu ir kentė persekiojimus, neteisėbes. Niekas negirdėjo jos skausmų. Šio pasaulinio karo pirmose dienose lietuvių tautos sūnūs liejo kraują ant jų pačių žemės. Tai nuo to laiko išgirdo civilizotas pasaulis lietuvių tautos vardą ir jos skausmus, bet ne visi dar suprato lietuvių tautos tikrus norus. Vieni mato lietuvių tautos laimę Rusijos federacijoje, kiti unijoje su Lenkija, o tretieji gal nori Lietuvą įkūnyti į Vokietiją. Kad geriaus supraus lietuvių tautos tikrus troškimus, mes greitai peržvelgsime Lietuvos tvėrinį nuo XIII amžiaus iki šių dienų socialiniame, ekonominiame ir tautiniame gyvenime, ir tada mes suprasime, kad lietuvių tautos tikri ir teisingi troškimai siekia prie visiškos neprigulmybės ir prie Lietuvos demokratinės respublikos sutvėrimo.

I.

Lietuvių tauta prieš sutvėrimo vienos valstijos susidėdavo iš mažų kunigaikštysčių, kurios turėjo savo atskirą valdovą vadinamą kunigaikštis. Jau XII amžiuje buvo daugybė kunigaikštysčių lietuvių tautoje. Lietuvių tauta turėdama bendrus priešus spietėsi į vieną pajėgą ir jų kunigaikščiai sutartinai keliavo karan prieš vieną ar kitą bendrą priešą gindami savo sienas.

XIII amžiaus pradžioje mes matome vis tankiaus lietuvių kunigaikštysčių bendrus žygius prieš vieną ar kitą priešą. Trylikto amžiaus bėgyje išsigalėjo vienas iš tokių kunigaikštysčių Mindaugas. Jis paglemžė visą lietuvių tautą po savo valdžia. Delto-gi jis yra vadinamas Lietuvos Valstybės įsteigėju. Mindaugas vadino save Didžiojo Lietuvos Kunigaikščiu, o prieš pat savo mirtį, buvo įgavęs karaliaus vardą. Bet jo įpėdiniai nevartojo to vardo.

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Mindaugio pradėtas darbas vienyti visą lietuvių tautą buvo pasekmingai varomas jo įpėdinių. Jau Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto laikais (1392-1430) gale XIV ir XV amžiaus pradžioje Lietuvos valstija siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jurių prievinydama Ukrainą ir Gudus.

Tame lietuvių kunigaikštysčių laike lietuvių tauta nežinojo liuosųjų luomų, kad jie turėtų nuosavos žemės. Vyriausi galva buvo Lietuvos Didysis Kunigaikštis, jo tarpininkai kiti kunigaikščiai ir žmonės. Pniausi ierarkija. Keturioliktaime amžiuje žemė valdė kunigaikščiai arba bajorai. Nuolati vyčiai arba kareivių luomas vadinosi bajorais. Didysis Lietuvos Kunigaikštis arba kiti kunigaikščiai duodavo žemės savo kareiviams ir jie apsimdavo į karą stoti už tą žemę ir buvo savo pono priklausomybė.

Jam turėdavo duoti dovanas ir jį tokiu būdu pripažindavo savo viršininku. Kada tik norėjo, tada kunigaikštis galėjo atimti žemę nuo bajoro. Žemė buvo duodama bajorams nelygiais plotais. Vieni turėjo didelius žemės plotus, kur jau buvo apsigyvenę žmonės žemdirbiai, kiti gi turėjo mažus žemės plotus ir apdirbdavo ją patys. Didžiojo Kunigaikščio bajorai buvo pirmos eilės bajorai,

o kitų kunigaikštysčių bajorai antros eilės. Antros eilės bajorų padėjimas buvo blogesnis, negu Didžiojo Kunigaikščio bajorų ir laikui sekant visai jį pablogėjo. Kiekvieno bajoro dvare buvo gyvenantis žmonės, kurie turėjo ne tik eiti į dvarą dirbti, bet ir atlikti įvairius kitokius darbus: kelius taisyti, malkų atvežti ir tt.

Žemesnysis gyventojų sluogsnis gyveno viensėdžiuose arba sodžiuose ir jie turėjo žemės.

Vergai. Pas lietuvius buvo vergija, kuri susidėdavo iš karo belaisvių arba už nusidėjimą, prizadų neišlaikymą, skolų neišsimokėjimą likdavo belaisviais. Vergai neturėjo savo asmens teisių, nes buvo tai ponų nuosavybė. Vergai gyvendavo dvaruose arba taip ant žemės ir turėjo save išmaitinti, savo šeimyną, duoti duoklę ir eiti visokią tarnybą savo ponui.

Laikui sekant socialis padėjimas persikeitė. Iš vienos pusės bajorų luomas kyla augstyn, kiti gi puola žemyn. Tame laike visai išnyko liuosieji žmonės, kurie turėjo nuosavą žemę. Liko tik bežemiai ir skaitėsi atsisėdusiais ant svetimo žemės negalėdami nuo jos persikelti kitur. Didžiamjam Kunigaikščiu arba kunigaikščiams duodavo duokles ir eidavo visokią tarnybą. Paskiaus tik galėjo persikelti kitur.

II.

Keturiolikto amžiaus pabaigoje įvyko didelės socialės ir ekonominės permainos Lietuvos Valstybėje.

Lietuvos Didysis Kunigaikštis Jogaila vedė lenkų karalaite Jadvygą ir liko išrinktas Lenkijos karaliumi. Nuo to laiko pradėjo Lietuvos bajorai stiprėti ir jų luomas atsidarė. Galutinai šešiolikto amžiaus antroje pusėje Lietuvos bajorai paėmė viršų sugriaudami kunigaikštysčių luomą ir įgaudami Lenkijos bajorų privilegijas anksčiau negu to reikalauja Lietuvos gyvenimas. Lietuvos bajorai norėjo užlaikyti savo privilegijuotą padėjimą ir tą tik galima buvo padaryti per uniją su Lenkija. Deltogi jie ir traukė Lietuvą į uniją su Lenkija. Galutina ta bajorų trokštama unija ir įvyko Liubline 1569 m.

Tasai Lietuvos susijungimas su Lenkija perkirto natūralų Lietuvos Valstybės augimą. Kunigaikštysčių laikais Lietuvos diduomenė buvo stipri. Ji viena tvarkė ir tvėrė Lietuvą. Bajorai-gi, paėmę viršų, pražudė Lietuvą, neduodami jai sustiprėti ir išaugti. Pirmiaus Lietuvoje, kunigaikštysčių laikais, buvo pilna paklausa ir nebuvo luomų skirtumo, Lietuvos didžio kunigaikščio nebuvo ribuota valdžia. Dabar-gi bajorų laikais (XVI amžiuje) atsirado luomai ir Lenkijos monarkai suvaržė visai valdžią. Bajorai valdė Lietuvą ir Lenkiją privesdami tas dvi valstijas prie pilniausios betvarkės.

Žemės privilegijos.

Kaip jau minėjau, kunigaikščiai galėjo atimti nuo bajorų žemę. Bajorai norėjo nusikratyti kunigaikštysčių valdžią ir įgyti žemės nuosavybės teisę, kaip kad buvo pas lenkų bajorus. Jiems tas pavyko padaryti šešioliktaime amžiuje.

D. L. K. Vytauto pradėtas darbas, naikinti kitus kunigaikštysčių ir paimti valdžią ir savo rankas, ėjo toliaus. Daugiausiai kunigaikštysčių žuvo XIV ir XV amžiuje. Žuvusių kunigaikštysčių žemė teko Didžiamjam Lietuvos Kunigaikščiu. Jo valdžia tokiu būdu sustiprėjo, bet susilpnėjo kunigaikštysčių sluogsnis. Daug sunaikintų kunigaikštysčių pereinavo tarnauti pas kunigaikščius, kurie dar laikėsi arba pas stiprius bajorus. Galutinai XV ir XVI amžiaus pusėje kunigaikščiai visai išnyko, o likusieji susiliejo su bajorais ir sudarė vieną bajorų luomą.

Dabar Lietuvos likimas ir valdžia perejo iš kunigaikštysčių ir bajorų rankas. Viena bajorų dalis buvo iškilusi aukštyn ir stovėjo viršūnėje, tai ponai su dideliais privilegijomis, kurie ir valdė Lietuvą kartu su Didžiojo Kunigaikščiu.

Smulkieji gi bajorai dideliame skaitliu ne daug teturėjo žemės arba buvo visai be žemės. Tokiu būdu Lietuvos valstiečių padėjimas buvo labai įvairus. Vakary Europoje jau nebuvo vergijos, o tuo tarpu Lietuvoje ji prabuvo iki šešioliktaime amžiu. Vergiją pripažino abudu (1529 ir 1566) Lietuvos statutai. Buvo įvesta vergija pavaldonų nuo tėvų vaikams ir tokiu būdu priaugo daugybę vergų. Jie dirbdavo kunigaikštysčių ir bajorų dvaruose.

Šešioliktaime amžiuje Zigmunto Augusto laikais įvyko žemės valakų reformos ir tada vergų skaitlius gerai sumažėjo. Kiekvienas iš jų gavo žemės gabalą "valakų" vadinamą. Bet jie, kaip kitados bajorai gavę žemės nuo kunigaikštysčių, buvo pririšti prie žemės, o neturėjo žemės nuosavybės. Ponas galėjo jį prašalinti nuo žemės, perkelti į kitą vietą. Jis tik galėjo įgyti kilnojamą turtą. Buvo tame laike ir liuosieji žmonės, kurie galėjo keltis iš vienos vietos į kitą, bet taipogi neturėjo nejudinamojo turto—žemės nuosavybės. Atsitikdavo, kad jie pereinavo į bajorų luomą arba į baudžiauninkus.

Kalba.

Didžioje Lietuvos Kunigaikštystėje lietuvių kalba niekad nebuvo valstybės kalba. Lietuviai vartodavo lotynų, retai vokiečių kalbą santikiuose su vakarinėmis valstybėmis, o su rytų valstybėmis susirašinėdavo senąja rašoma slavų gudų kalba; kartais kreipdavosi į lenkus lenkų kalba. Visi aktai buvo rašomi lotynų kalba iki 1501 metų. Tik Liublino Unijos (1569) aktas yra parašytas lenkų kalba. Vidaus reikaluose buvo vartojama gudų kalba. Ji buvo Lietuvos valdžios kalba. Didžiojo Kunigaikščio raštinėje, teisme, aktuose ir abudu Lietuvos statutu parašyti gudų kalba. Kartais rašydavo lietuvių kalba. XVI amžiuje pradėjo platintis lenkų kalba Lietuvoje.

Abudu Lietuvos statutai liko išversti į lenkų kalbą, nors ir ne tuojaus po jų parašymo. Lietuvos didikai vartodavo savo privatiuose laiškuose lenkų kalbą. Tačiau jį tik išimtinai tepasirodydavo valdžios aktuose XVI amžiuje. Kiek vėliaus priesaika būdavo užrašoma lietuvių kalba.

Bajorų įsivyravimo laikai.

Išmirus Jogailos padermei šešioliktaime amžiuje Lietuvos bajorai paėmė viską ir savo rankas ir virto viešpatuojančiu luomu. Lenkų bajorai sunaikino savo karaliaus valdžią kovodami jau nuo daug metų del savo privilegijų. Tas laikas buvo "bajorų respublikos absolutizmas." Jie nuolat kovojo vienas su kitu, trankinėjosi po teismus. Miestų gyventojams uždraudė turėti žemės nuosavybės. Tik stiprūs miestai, kaip Vilnių, galėjo turėti nuosavybės, o jų miestelėnai galėjo turėti nekilnojamo-žemės turtą. Bajorams priklausė viskas, kas tik buvo ant žemės ir po žeme. Bajorai buvo nepaliečiami žmonės. Pas juos negalėjo būti daroma revizijų, negalima jį suimti be teismo išstarmės. Bajorų žemė nieką nemoka, jei bent gyventų ant jos valstiečiai; nemoka mitytų. Amatu arba prekyba bajorai užsiimti nedera. Visa našta puolė ant valstiečių ir jų jungas diena iš dienos ėjo sunkyn. Toks pat padėjimas buvo miestų ir miestelių. Šešiolikto amžiaus pabaigoje žydėjo javų prekyba, o dabar visai sunyk. Bajorai, būdami liuosai nuo maito, tarpininkavo tarp valstiečių ir pirklių, tuo naikydami liuosą prekybą.

Didžiausi ir lengviausi prekyba Juodomis jūreimis liko pražudyta prakišant karą su turkais. Liko vien tik kelias ir užrubežį Baltijos jūreimis prekybai, bet privežimas iki Baltijos jurių nepatogiais keliais buvo labai tolimas rytinėms Lietuvos šalims ir sunkus. Kadangi valstiečiai turėdavo nuvežti iki Baltųjų jurių savo ponų javus, tai jų padėjimas dar daugiau pasunkėjo.

Apart to teismuose sėdėjo bajorai ir jie savo luomo žmones niekad ne nenukaltindavo. Valstietis visados buvo nuskriaustas ir kaltas. Ponas sodžiūje buvo karalius ir jis pats taip save vadino. Jis galėjo valstiečius teisti, žudyti be jokios atsakomybės. Valstiečius gali išvaryti iš ūkio, perkelti į dirvonus. Net moterys turėjo dirbti dvaruose. Kunigų dvaruose buvo kiek geriaus, nes jie ne viene tik iš ūkės gyveno. Bajorai vedė amžiną karą su Ukraina, Maskva ir Švedais ir visą šalį sunaikino. Valstiečiai, nebegalėdami pakelti visokias sunkenybes, pradėjo bėgti į Ukrainą.

Unija Lietuvos su Lenkija atnešė dar didesnius vargus valstiečiams. Bajorai paliko baudžiąvą, nors tikra vergija jau buvo išnykusi. Trečias Lietuvos Statutas (1588) mini vien tik vergus karo sugautus. Dvaro vergas liko tik dvariškis ir šeimyninkas. Visi žmonės buvo pririšti prie žemės. Valstietis dirbdavo 6 dienas ponui, o savo laukus nudirbdavo moterys arba samdininkai bežemiai. Parduodavo ponai savo valstiečius kaip kokį kilnojamą turtą. Užmušus savo valstietį, bajoras nebuvo baudžiamas. O už svetimo valstiečio užmušimą reikėdavo atlyginti vien nuostolius.

Tik trečiame statute, už valstiečio užmušimą, atsako užmušėjas savo galva. Septynioliktaime amžiuje apsigėjimas su valstiečiais buvo dar blogesnis. Pavyzdin Priešlaukio Komisaraz už išžaginimą 50 mergaičių nebuvo bausas. Toks valstiečių sunkus padėjimas iššaukė tankius valstiečių sukilimus prieš ponus.

Antroje pusėje aštuoniolikto šimtmečio reikalingos buvo reformos, bet del bajorų įsivyravimo nieką negalima buvo padaryti. Miestiečių padėjimas kiek pagerėjo, o valstiečių pasiliko tokie pat sunkūs vargai. Generolo Kosciuškos sukilimas 1794 metais prieš rusus reikalavo palengvinti valstiečių padėjimą. Bet bajorai buvo tam priešingi ir sukilimas nepasisekė.

Lietuvos ir Lenkijos valstybė liko padalyta tretį ir paskutinį kartą 1795 metais tarp Rusijos, Austrijos ir Vokietijos ir paliovė buvusios savirankės valstybės.

III.

Lietuvių Atgimimas.

1831 metų sukilimas prieš rusus buvo užslėgtas ir Lietuvos diduomenė galutinai prarado savo valdovystę. Dar paskutinį kartą bajorų surengtas sukilimas prieš rusus 1863 metais neatnešė jokios permainos valstiečių padėjime, nors sukilimo vadai savo atsišaukimuose užtikrino valstiečiams, kad juos įtraukti į kovą, jog jie galės turėti nuosavybėje žemę, kurią jie valdė iki šioliai, mokėdami seniaus nustatytą mokestį savo ponams. Dešimtimis tūkstančių Lietuvos bajorų ir valstiečių šeimynos liko išsiųstos į Sibirą, jų turtas konfiskuotas, o kraštas kolonizuotas rusais. Rusų kalba buvo įvesta į visas Lietuvos mokyklas, kurios jau ir taip pirmiaus buvo sulenkintos. Caras Aleksandras II paliuosavo ir apdalino žemę daugybę valstiečių baudžiauninkų. Bet 1865 metais rusų valdžia uždraudė lietuviams spausdinti knygas lotynų raidėmis ir tas žiaurus uždraudimas slėgė lietuvių kraštą keturiasdešimt metų nuo 1865 iki 1904.

Lietuvos diduomenė, nustojus valdančios ir politikinės galės, turėjo susiartinti su valstiečiais, kurie tokį ilgą laiką buvo laikomi beveik be jokių teisių. Dabar patys lietuviai valstiečiai paėmė ir savo rankas politikos ir tautybės dalykų vedimą.

Jie vedė kovą prieš rusų valdžią, kuri norėjo surusinti kraštą iš vienos pusės ir prieš lietuvių diduomenę iš antros pusės, kuri lenkino lietuvių tautą.

Pradžioje devyniolikto amžiaus lietuvių kalba pradėda atgyti. Lietuvių poetai, istorikai, pilozopai, vyskupai rašo lietuvių kalba. Kaip štai garsus ir populieris lietuvių poetas kunigas Antanas Strazdas (1763-1833), ku-

PATARIMAI.

Mėsą, žuvį, vaisius, daržoves visumet gerai nuplauk prieš vartojimą.

Gazinių lempų gaubai greičiau sprogsta, jei jie perstipirai prišriubuoti.

Pieną butelyje patogiau apdengti stiklu nuo dželės, negu tuo pačiu popieriniu dangteliu.

Langus ir veidrodžius geriausia nušluostyti padrėgninta laikraštine popiera ir nušluostyti sausa laikraštine popiera.

Prieš pilant ant kavos verdantį vandenį, užbarstyk ant jos biskutų druskos. Tas pagardina kavą.

Jei čeverkykas spandžia, tai pamirkyk skudurą karštame vandenyje, paskui išgręžk ir pridėk prie vietos, kur spaudžia. Tą reikia padaryti kelis sykus.

LIETUVOS DUKTŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŽVENO. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 21 Story St.
VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway.
FIN. RAŠT. — O. Kaščiūtė, 259 Athens Street.
PROT. RAŠT. — M. Markunūtė, 12 Lark Str.
M. Petkauskienė, izd., 21 Story, St.,
KASOS GLOBĖJOS —
M. Kilmonūtė, 249 River Str., Mattapan, Mass.
J. Pečiūkonitė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
MARSALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.

L. D. S. KALENDORIUS 1920 Metams.

Susikite užsakymus dabar — tuojaus. Kaina 25 centai.
"Darbininkas,"
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKA" pavieniais numeriais galite gauti pas įgaliojintį

VLADĄ JAKĄ

37 Jefferson St., Cambridge, Mass.
Taip-gi pas jį galite užsirašyti ir atnaujinti laikraštį "Darbininką," nusipirkti įvairių dvasiškų ir svietiškų knygų, juoti visokius spaudos darbus ir tt.

A. L. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO VALDYBOS ADRESAI.

Dvasiškas Vadovas — Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.
Pirmininkas — Kun. P. Juškaitis, 40 York St., Cambridge, Mass.
Raštininkas — V. Bacevičius, St. Laurent College, Montreal, Canada.
Įdinininkė — V. Shea, 21 Acton St., Worcester, Mass.
Kasos Globėjai — V. Damašas ir J. Bakšys.

F. C. ZELTING (ŽILINSKAS)

Instruktoriaus Dailės Dainavime. Taip-gi specialistas balso lavinime. Delei sutarčių kreipkitės šiuo adresu:
Kambariai 326-7
Huntington Chambers
30 Huntington Ave., BOSTON, MASS.
Tel. Back Bay 6015-J.

rio tikybiniai ir svietiški veikalai arčiausiai išreiškė lietuvių liaudies jausmus. Denis Poška poetas rašė lietuvių kalba. Kunigaikštis Arnolpas Giedraitis Žemaičių vyskupas išleido patsai išvertęs Naująjį Testamentą lietuvių kalboje. 1829 metuose Simonas Storus Vilniaus Universiteto profesorius išleido savo lietuvių dainų rinkinį. Simonas Daukantas (1833-1864) garsiausias šių laikų rašytojas, polizopijos magistras iš Vilniaus universiteto, išleido Lietuvos istoriją lietuviškai. Matas Valančius (1805-1875) Žemaičių vyskupas parašė savo dioclezijos istoriją nuo pat įvedimo krikščionybės Žemaičiuose (1414) iki mūsų laikų. Ir galima būtų daugybę kitų žymių vyrų išvardyti.

Toks pats lietuvių tautinio atgimimo judėjimas įvyko ir Mažojoje Lietuvoje (Prūsų Lietuvoje). Frederikas Kuršaitis (1806-1884) Karaliaučiaus universiteto prof. išleido du svarbiu veikalus apie lietuvių kalbą ir taipogi parašė lietuvišką žodyną dviejuose tomuose, kurie dar ir šiandien tebeturi savo vertę. Profesorius Rheza išleido lietuvių tautinių dainų rinkinį.

Tuokart kad lietuvių diduomenė arba bajorai visai neužiemi lietuvų tautos auklėjimu. Jie susiartinio su lenkų bajorais. Daugybė iš šios lietuvių diduomenės mato lietuvių tautos laimę visiškame sulenkinime.

Rusų priespaudos laike, kuri buvo labai sunki ekonominiai, socialiai ir politiniai, lietuvių bajorai siūsdavo daugybę savo vaikų į Galiciją, kad tenai eidami mokslą galutinai susilenkintų, bet lietuvių valstiečių vaikai, pabėgę savo vidujinį mokslą rusų mokyklose, vykdavo į užsienį paslapčiausiai permainydami savo pavardes į Belgijos, Italijos, Vokietijos, Austrijos, Danijos ir Prancijos universitetus.

Jauni lietuviai valstiečiai ir valstietės, negalėdami pakelti rusų persekiojimo ekonominėje, socialinėje ir tautinėje srityje, važiuodavo būriais į Angliją ir Ameriką. Išėmė toki būriai, kad šiandien priskaitoma Suvalkijoje Amerikos Valstijose daugiau vieno milijono lietuvių, tuo tarpu, kad iš viso Lietuvos gyventojų yra tik 7 milijonai. Didžioje Britanijoje priskaitoma ligi 50 tūkstančių lietuvių.

Suvalkijoje Valstijose jie turėjo liuosybės ir padėjo savo broliams vesti politinę ir tautinę kovą prieš rusų valdžią. Jie vedė taip-gi aštrią kovą prieš lenkystę lietuvių bajorų platinamą Lietuvoje ir užsienyje lietuvių tarpe.

Rusų-Japonų karas 1904 ir rusų revoliucija 1905 metais atnešė truputį politikinės ir tautinės liuosybės lietuvių tautai.

Dabar vieni Lietuvos valstiečiai atmindami savo senelių dvasią pradėjo tvirti politikinį ir tautinį gyvenimą Lietuvoje. Pasekmes tos tvarmos aiškiai rodo lietuvių tautinis seimas atsibuvęs 1905 m. lapkričio 21 ir 22 dieną Vilniuje, kuriame dalyvavo virš dviejų tūkstančių lietuvių. Tas seimas turėjo labai didelę svarbą lietuvių tautiniame gyvenime. Liko išvairyti rusų valdininkai ir pakeisti savais lietuvišiais. Šiame Vilniaus seime dalyvavo visos socialinės krašto klesos ir politikinės partijos. Nekurios iš tų partijų buvo jau gerai sutvistos ir turėjo savo nustatytus siekius. Visi be išimties reikalavo plačios Lietuvai savyvaldos.

Lietuvių kunigai devyniolikto šimtmečio gale buvo vien tik valstiečių sūnūs. Jie stojosi politikinio ir tautinio judėjimo priešakyje. Lietuvos gi sulenkinti bajorai likosi atskirti nuo valstiečių ir užlaiko savo siekius priešingus lietuvių tautai.

PABAIGA.

Nuo pirmos rusų revoliucijos iki pat karo 1914 metų, dešimt metų tautinės liuosybės laikotarpyje lietuvių sutvėrė tautines mokyklas, tautinę literatūrą ir pradėjo daryti pagerinimus ekonominiame ir socialiniame gyvenime. Jie sutvėrė visokios rūšies ekonomines draugystes. Vieną tik vartotojų kooperacijos draugijų buvo skaitoma šimtais. Aš pats turėjau garbės būti to judėjimo priešakyje kaip suvartotojų draugijų Sąjungos direktorius.

Karo laike ir dar dabar beveik vieni lietuviai valstiečiai tviria Lietuvos Nepriugulmingą Valstiją. Lietuvių bajorų didelė dalis išvyko į Lenkiją arba į Vokietiją, kaip baronai Roppas ir tenai jie ieško sau paramos, kad sulaužius lietuvių jaunos demokratijos troškimus. Aiškiai matome šiandien, kad visos lietuvių partijos nuo pačių kraštutinių dešiniųjų ir iki pat kraštutinių kairiųjų reikalauja ekonominių ir socialinių reformų (pertvarkų); lietuvių tautinio gyvenimo vystymosi.

Žemės klausimas stotasi kiekvienos partijos programos anksčiau. Lietuviai nenori bolševikų, kad jie Lietuvoje įvykintų greitinas reformas, bet patys lietuviai jas jau vykina gyvenime—kaip kad žemės reformą.

Lietuvos bajorai gali kviešti visą pasaulį prieš jauną lietuvių demokratiją, bet aš tvirtai esu įsitikinęs, kad jie nepavergs daugiaus lietuvių valstiečius į vergus. Jie gali būti tėvynės išdavikai ir tas jų yra paskutinis kvėpėlis. Jie bus pakasti ant visados su užsitarnautu vardu "tėvynės išdavikai."

Lietuvos valstiečiai su keliomis Lietuvos bajorų šeimynomis, kaip kad gerbiamas Lubič-Milošas, Lietuvos Pasiuntinys Prancijoje ir grovas Alfredas Tyškus Lietuvos pasiuntinys Anglijoje, tviria jauną lietuvių demokratijos Nepriugulmingą Valstiją.

Tokie yra mūsų troškimai.

Viena tik demokratija išgelbės Lietuvą, nes visi jos istorijos lapai to reikalauja.

Prancūzai demokratai, kurie manęs klausė, neužmirškite kad tame pačiame laike, kada jūs ieškote su visų jūsų jaunos ir krikščioniškos širdies gausumu Prancijos išganymą tikros respublikos įsteigime, tenai jauna, sąvymeilinga ir pasiryžusi tauta jaučia idigusi savo nepriugulmės troškimą ir savo atsakomybės jausmą.

Prancija jai bus pavyzdys, nes nuo šio laiko "Jaunos Respublikos" idėjos yra įrašytos ant jos pačios vėliavos ir visotinoje tautų brolystėje. Mūsų bendri troškimai sutartina daugiaus artimu giminytės ryšiu Pranciją ir Lietuvą.

Ši paskaita apie lietuvių jaunos demokratijos troškimus buvo surengta p. Lubič-Milošo, Lietuvos Pasiuntinio Prancijoje ir A. Vilimo. P. L. Milošas tą pačią dieną skaitė apie Lietuvos dabartinį politikinį padėjimą ir laimingą Lietuvos karžygių kovą prieš kolėkinius vokiečius. Jo graži prancūzų kalba sužavėjo klausytojus. Po abiejų paskaitų Prancijos jaunųjų krikščionių demokratų partijos "Democratie" arba "Jeune Republique" vadas Mare Sangnier pasveikino abudu skaitytoju ir paėmė jų paskaitas savo laikraščiu—"La Démocratie," išreikšdamas karštą dėkingumą už aiškų Lietuvos padėjimo ir troškimų nušvietimą.

A. Spaknis

TĖVYNĖS MELĖ

(Neva Feljetonėlis)

"...Kur rūtos žaliuoja, kur oras blaivus,
Kur dangus taip skaistus—mėlynas,
Kur džiaugias kaimietis, išvydęs pulkus,
Kur Vytauto metas vaidinas"...

Ten lekia mano mintis debesėliu per snieguotą Alpų pavirši, rodos, nematydamas tos akmeninės sienos, nei tų tyrulių Romos apylinkėse... Niekas čia akies netraukia, nevyliojia, nes niekas negali atstoti tos grožės gamtoje, ore, danguose nei žmonėse, kaip kad mūsų kraštas, nors ir baisiai nuteriotas žiauria XX-to amžiaus "kultūra."

Man tiek daug brangių vietelių Lietuvoje dabar yra, daugiau negu buvo pirmiau: milžinkapiai, pilkaliai, šventosios girios mūsų bočių išrautos, sudraskytos, bet kitus, pradendant nuo šventosios krantų, Lavėnės, Kupos, Šetėkšnos ir daug-daug kitų, baigiant Dauguvos krantais, matai šventoriuose papuoštus ažuolo vainikais pilimėlius... Ten mano jaunystės ne vienas draugas laukia garsaus trimyto balso, kada vadas pašauks jį į kovą už laisvę ainiams atkovotą...

Mirgsi žvaigždutės ramiai, žiūrėdamos iš erdvių į jų veidelius, atsidžiaugti negali jais; jų nusišypsojimas paskutinis brangesnis už deimantų žiedelius: "Ką, mes laimėjom... prieš nebėra... pirmyn, draugai!", paskutini taria žodelį, o jų amžinoji dvasia jau skrenda taip-pat pirmyn... prie Aukščiausiojo Vado... Visiems mums aišku, kaip diena, kad amžinatvės laikas jau metais pirmyn pasistūmėja, bet ne visiems bus lemta užmerkti akis tėvynės gelbėtojų eilėse, o vienok, kaip sako senovės rymiečiai: "Dulce et decore est pro patria mori"... (Maloniai-saldi mirtis už tėvynę).

Daug mūsų brolių vargsta išsklaidytų po pasaulio kraštus; vienus vargas, priespauda, persekiojimas ištrėmė į užjūrį, kiti bėgo "laimės paieškoti."

"Žuvis plaukia, kur giliau—žmogus kur geriau," sako priežodis, bet kiek-gi kartų apsirinka!... "Nuo vilko bebėgdamas, ant meškos užbėga," kitas priežodis tvirtina, rodos, neklvsta.

Kaip Jūs, Broliukai, manot, jeigu visi lietuviai-iševiai būtų tiek pavargę savo krašte, arčiau tarant, tiek pasidarbuotų savo tėvynėje, Lietuvoje, ar nebūtų laimingesni, bent dabar?... Bet...

Girdžiu pasididžiavimą iš vienos pusės—mano laimė buvo ir bus *doleris*; nors lietuviai-tremtiniai Rossijoje štai kokią dainelę sudėjo: "Jūs nameliai mano brangūs,—Kaip man esat meilūs; Apipuvę ir apgriuvę, o vienok taip dailūs"... Taip, neabejoju, galėjo dainuoti tik širdis išsiilgusi savo žmonių, krašto, gerovės... Žinojo jie, kad "apipuvę ir apgriuvę" vis delto jų negalėjo užmiršti, nes mylėjo ir juokėsi per ašaras jų kilimu. Nestebina manęs ir paskutinis tos dainelės posmelis, kur taip sakoma: "Kad pavirščiau burkuonėliu, lėkčiau kiek galėčiau, tarp margų-žalių lapelių tėviškę regėčiau"... Niekas niebijo, niekas jų šventų troškimų nesudrumdžia, niekas jiems laimės neatstoja, by tik "tėviškę regėčiau"... O, kaip didelis skirtumas visame, palyginus su brolių-amerikiečių šaltais protavimais!...

Vilties nenustoju; mano ausyse skamba Maironio dainos garsai:

"...Pagimdys vargai galiūnus,
Ugnimi uždegs krutinę".

Jis tikėjo, neužvylė jo šventų troškimų Lietuvos jaunimas, nes būrių-būriai, kaip gyva siena, geležine ištverme krūtinės sukaustę, šauniai dainuoja lygumose plačiųjų laukų:

"...Atgims darbai, prašvis laikai,
Atgims jauna tėvynė"!

Gaudo tuos garsus šlamantios girios, nešioja juos nuo durų lig durų po kaimus vėjalis, dėsto jiems melodijos posmus čiurlena upeliai, o jie taip galingai kyla aukštyn, kad ir sengalvėlis-senelis, šluosto ašaras nuo surūkusio veidelio, bučiuodamas pulko vėliavą... Ir ilgai-ilgai dar jis lydi jaunųjų pulkus, kurie jo krūtinėje tiek džiaugsmo sukūrė...

Sutinku, Broliukai, mes nėsam matę tų, "stiklinių palocių" užmarėje; mums buvo kartais ir trupinėlių tik duonos gana; mes "aukso šalies" nei nematėm, bet vieno turto, kurio ir pinigais negalima pakeisti, mes nepradom, o juo yra bočių kapų sargyba.

Gal mes pristigsime gyvybės jėgų, gal parbloks mus audros, gal juodvarniai draskys mūsų palaikas, o, tada jau Jūs nebegrįžkite!... Kiekvienas kapas vaidinsis Jums, pakišdamas sudrunijusį dolerį, ir girios, ir šlaitai, ir klonis ir dausos, ir upės ir ežerai jau nebepagimdys tų akordų, kurių melodiją bus pražudžiusi užuomaršų pėdsaka... Neikite tuomet į Lietuvą, nes jos žlugimas bus baisesnis už Jeremijos aprašytąjį!...

Gal, sakysite, per daug pasakės..., gal tik karčiai nusišyposite..., gal ir pamatysite bedugnę, kuri slepiasi prieš mus,—atsiminkite tuomet: "Ką darbas gali"...

Šiandie Naujų Metų diena; šiandie man dar kartą norėjosi pajudinti paduotą Jums mintį ankščiau; šiandie aš kupinas vilties plaukiu drąsiai valtele į užjūrį pas Jus...

Pasieks, pasieks trimyto garsas Lietuvos sūnus; prikel-prikel juos į kovą už garbę milžinkapių; užmegs-uzmegs ir Jūsų krūtinėse tėvynės meilę; atsilieps-atsilieps ir Jūsų širdis, nes dainos garsai taip mums visiems suprantami, malonūs, brangūs...

Melsvi debesėliai slenka padangėmis, kur-ne-kur praklekia tylus paukštėlis, čia ir ten pamatai žingsniuojant skubiai susimąsčiusi veidą; pasirūžimas, kova, ištvermė, spindi bružuose,—lietuvis jau vergu nebebus. Ne, jau vargų taurė persipildė, išseko kantrybės visi, todėl vargas tam, kurs dar mėgintų juo žaisti,—

... "Aušra naujos gadybės teka"...

Maironis.

1-1-20 m., Roma.

Maciulis.

DRAUGAI!

Gurklianis.

1

O jūs brangieji mano draugai
Jau paskutinį sudiev sakau;
Taip manęs laukia, žinau, vargai,—
Gal nematysiu jūsų aš jau!...

Taip aš mylėti norėjau jus
Ar tai liūdėjau, ar dainavau;
Ar idealus tvėriau gražius,—
Vis savo širdį jums aukavau.

— Te neužmiršiu jūs niekados,
Visad minėsiu jums brangiai,—
Ir jūs atmikit—jaismais maldos
Paguoskit širdį mano varge.

AL. POZELLO CO.

PAVELDETOJAI

T. ANDRUSZEWICZ CO.

Darome draugystės visokius parėdus, vėliavas, šarpas, ženklus, ir tt.

1908 W. Division Str.,

Chicago, Ill.

TEINGIAUSIA
IR GERIAUSIA
LIETUVIŠKA
APIEKA.

Sutaisiu receptus su didžiausia atida, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone. Ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisijisiu per express.

K. ŠIDLAUSKAS,

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kamp. C St.,

South Boston, Mass.

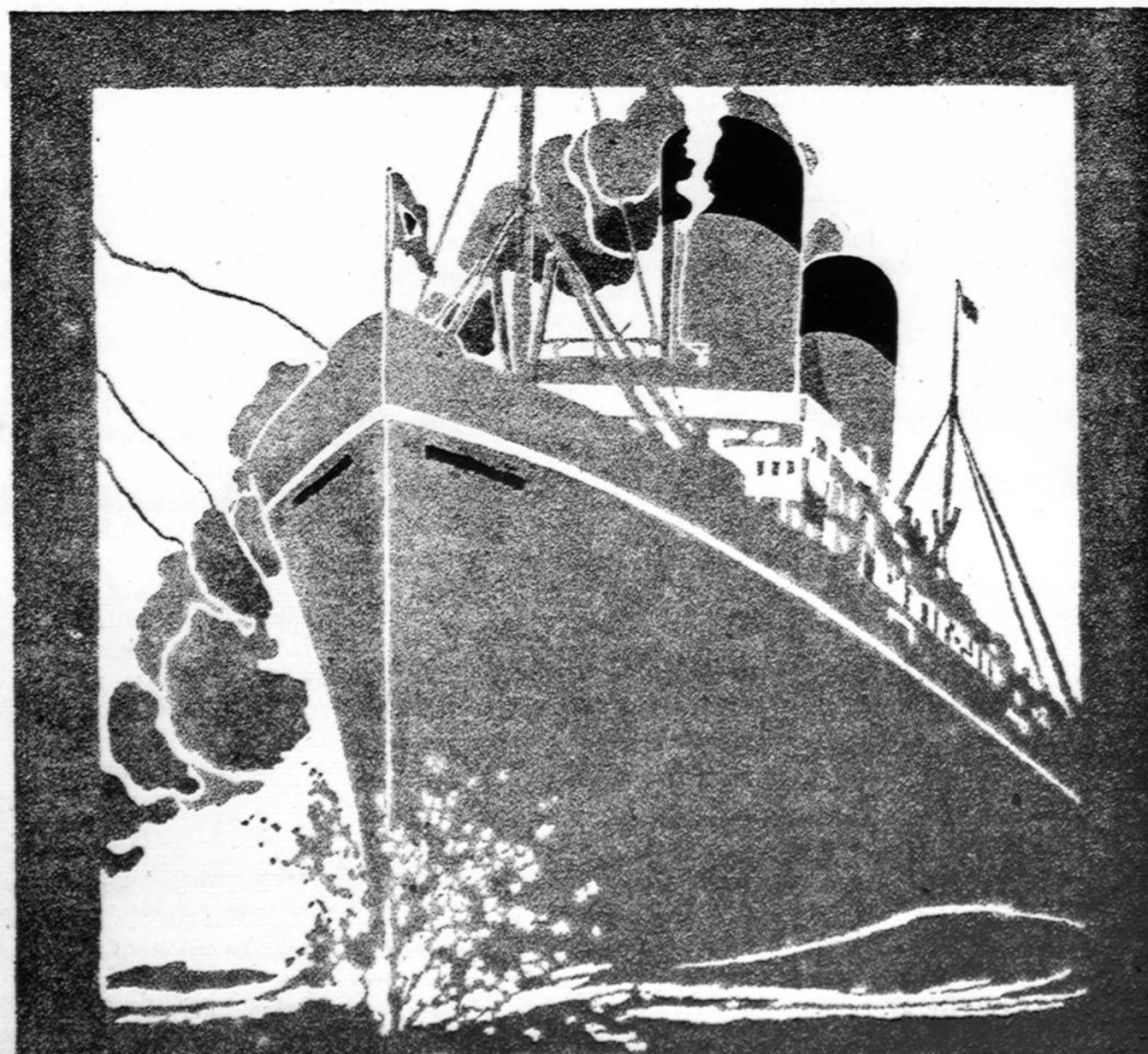
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Kas užsirašys pas mane laikraštį, tam duosiu knygą už 25 centus ar 50 centų dovanų. Gera proga. Naudokitės jėga. Kas norite užsirašyti laikraštį "Darbininką" į Angliją, kreipkitės šiuo adresu:

A. K. MAŠINAUSKAS,
321 Lincoln Ave., Rockford, Ill

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plaukus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskanas, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taip-gi spuogus arba šašus, duokite savo antrašą ir 2c. stampą. The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.

LIETUVA IT LAIVAS
PLAUKIA KRAŠTO LINK.
VIDURYJE JURIJ
DAIROSI APLINK.
AUDRŲ JI SŪKURYJ
BLAŠKOMA ŠIANDIEN
PRIE SAVŲJŲ ŠAUKIAS
MALONĖS KASDIEN.

PAGELBOS PAGELBOS!
KAS GYVAS TIKTAI
TIESKIM SUTARTYJE
MES RANKAS NŪNAI.
PIRKIM BONUS, BONUS
PASKOLOS VALDŽIOS.
NEBŪKIM PAVYDŪS
MES DEL LIETUVOS.

Kuom ir kaip šelpiti Lietuvai.

S. Sekantis susirinkimas bus
d. vasario. Visi nariai ir na

rės kviečiami šin susirinkimams atsilankyti, nes bus labai svarbių nutarimų kas-link spratinimo ir kaip pasekmingiaus būdų praplėtimui katalikų spaudą ir katalikiškus laikraščius: "Drauga," "Darbininką" ir kitus. Atsiveskite naujų narių prisirašyti prie dr-jos.

Prot. Rašt. V. Blavackas.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

CAMBRIDGE, MASS. Laisvamųjų baubai.

Šioje kolonijoje suvis mažai tėra laisvamųjų ir tie patys baiga smukt nuo koto. Jie patys tą pripažįsta. Sausio 24 d. buvo parsitraukę K. Norkų iš So. Bostono. Jisai išplūdo visus katalikų veikėjus ir kunigus. Girdi klerikalai išdavikai, provokatoriai, Lietuvą nori parduoti lenkams ir renigia Lietuvoje monarchizmą ir baudžiavą. Plūdo begėdiškai ant šv. Tėvo. Girdi popiežiai esą išrenkami iš tamsuolių nemokytų asmenų, nemoką nei rašyti, nei skaityti. Drėbė biaužiausius purvus ant Amerikos kunigų, prilygino juos prie katinų ir neaplenkė kunigų gaspadinių. Slykščiausi žodžiai jo buvo vartojami, kad jokiū būdu netinka dėti į laikraštį. Patys liberalai pasipiktino jo blevyzgomis.

Kaip ten nebūtų Norkus yra nenormalus. Jis yra pilnas bolševikiško fanatizmo arba nervais sergąs arba lenkų pasamdytas demoralizuoti lietuvių visuomenę. Sandaričiai turi arba gydyti jį arba pašalinti iš lietuvių tarpo.

Vargdienis.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

LAWRENCE, MASS.

Šv. Pranciškaus parapijos choras, vedamas Motiejiaus Poriukaičio, 25 d. sausio suvies puių koncertą ir teatrą pobažnytinėje svetainėje. Publiką buvo labai užganėdinta, nes visi lošėjai to vakaro atliko savo užduotį artistikiškai. Pirmianis choras sudainavo: "Pasveikinimas." "Už aukštą kalnelio." "Pargrižta pie-menė." Jaunųjų choras sudainavo: "Lyselės." "Kur banguoja Nemunėlis." "Bangukėlė." Sekė šokiai ir eilės, išpildė šios ypatos: M. Matulevičiūtė, Br. Ješkeliavičiūtė, Ona Landzbergaitė, Juzefa Žikauskaitė. Dueta puiškai sudainavo sesers P. Juzefos ir Michalina Kriutės Barcarolle-Lucia sekstetą (lietuviškai). Sugrajinio kvartetas jaunų vyrų ant piano ir smuikų P. Puišys, P. Stungys ir broliai Umpai. Kalbėjo p. A. F. Kneizis, "Darbininko" administratorius. Vyrų kvartetas: P. Frankonis, P. Raznauskas, I. Kaleva ir V. Juzėnas sudainavo "Vėjelis," "Mergytėlė." Dueta labai puiškai sudainavo El. Gertrautė, F. Juknevičiūtė "Čiu-čiu, liu-liu." Juodas komedijantas (nigeris) išpildė savo rolę artistikiškai. Prijuokino publiką su savo judėjimais ir juokinga daina ir puiškai pašoko užbaigdamas savo užduotį. Tą atliko Kazys Bozis.

"Adomas ir Jieva" dviejų aktų su dainomis, kurį išpildė puiškai Petras Raznauskas — Adomas, Ona Milaševičiūtė — Jieva, Ipolitas Kaleva — Dvarponis. Dainos sudėtos M. Pauliukaičio. Choras didelių ir mažų užbaigė tą vakarą su Lietuvos himnu. Gerb. kleb. kun. Virmauskis padėjo publikai ir veikėjams.

Pusė pelno ant parapijos, o kita pusė ant choro reikalų.

Dailės Mylėtojas.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

UZRAŠYKITE

"DARBININKA"

I LIETUVĄ.

Kaina metams\$5.00
Pusei metų\$3.00

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

PRAŠYMAS.

(Ši prašymą iš Lietuvos atvežė gerb. kun. P. Saurusaitis ir intektas "National Catholic War Council'ui")

Lietuva per visą karo laiką išbuvo karo operacijų lauku. Įvairios armijos—rusų, vokiečių, bolševikų, pagalios šiandien kolčakininkų ir lenkų—trempė ir dar dailimi tebetrempia nelaimingos mūsų tėvynės žemę. Begalės kaimo ūkių sunaikinta, gyvasis ir negyvasis jų inventorių tapo vokiečių išgabentas, daugybė triobų sugedinta. Ypač didesnis Lietuvos ūkis negreit bepajėgs atsistoti ant kojų, nes be gyvulių ir padarų negalima jis tinkamai vesti.

Tie vienok ūkiai prieš karą maitino daugybę žmonių, todėl šiandien pusiau neapsėtuose Lietuvos dvaruose daug yra pusbadžių ir pusnuogių darbininkų šeimynų. Daugelis jų stačiai neturi globėjų, nes šeimynos galva žuvo rusų armijoj!

Taip yra kaimuose.

Miestuose ir miesteliuose dar blogiau. Pramonijos įstaigose ko nesudaužė pasitraukdami rusai, tai išgabeno atėję vokiečiai. Lietuvos fabrikų mūrai šiandien riogso jei neapgrauti, tai bent tušti, be mašinų. Kada jie pradės dirbti, Dievas nežino! Miestuose ir miesteliuose badaujančių ir nuogų šeimynų begalės. Kai-kurių teliak tik vaikai, nes tėvai buvo išvežti tolymojon Rusijon, iš kurios šiandien, bolševikams viešpataujant, ir nebegali sugrįžti. Auklėtnamiai ir prieglaudų pilnos našlaičių, ir tai dar anaipol nevisi jie aprūpinti: daugelis vaikelių tebesivalgia po gatves ir kiemus, jieškodami, ar neris kur kokio trupinio maisto. Trumpai kalbant, padėjimas kuobaisiausias!

Iš pono WALSH sužinojome, kad Amerikos broliai-katalikai norėtų padėti mūsų šaliai šiuo nelaimingu laiku. Didžiai Gerbiame Jūsų Organizaciją ketinantį atsiųsti visą būrį savo žmonių, kurie užsiimsią pas mus ypač kultūrinimo darbu. Geras tai, be abejo, sumanymas, ir už šios rūšies pagalbą katalikiškoji Lietuva bus amžinai dėkinga Jums, Broliai-Katalikai!

Venok, sulig pono WALSH pranešimo, tie žmonės tegalėsia atvykti Lietuvon, tik pavasariui išaušus, anksčiausia koov mėnesyje. Mūsų gi skurdas šiandien jau didžiū balsu šaukiasi pagalbos. Tai viena.

Antra. Vieno kultūrinimo pas mus neužtenka. Mūsų vaikeliams ir vargdieniams reikia maisto ir apdangalo. Tikimės, kad Jūsų, Broliai-Katalikai, gailėstingoji širdis mokės suprasti ir šitą taip skaudų mūsų reikalą.

Jeigu Jums, Broliai-Katalikai, būtų neparanku čia Lietuvoj varyti organizuotąjį labdarybės darbą, tai dris-tume mes šiame dalyke patarpininkauti. Čia Kaune mes esame sutvėrę visų Lietuvos katalikiškųjų kultūros ir labdarybės organizacijų (ne politikos; politikos partijos čion neįeina) bei bažnytinų brolių centrą. Jis turėdamas savo žinioje visas šios rūšies Lietuvos organizacijas, lengvai galėtų išdalinti Jūsų maloniai mūsų kraštui siunčiamą pašalpą, ar tai pinigų, ar maisto, ar rūbų pavidale. Apyskaitas galėtume Jums pristatyti net su mūsų vyskupų paliūdimais.

Be to, būtų pageidaujama, kad atvyktų Kaunan Jūsų nuolatinė Komisija, susidedanti iš dviejų-trijų žmonių. Jie stačiai galėtų būti mūsų katalikiškosios akcijos Centro nariais, dalyvauti jos darbuose, geriau pažinti mūsų reikalus ir tiksliai Jus informuoti bei mus kontroliuoti Jūsų pašalpos dalinimo darbe.

Dar vienas dalykas. Mes lig šiol neturėjome savo armijos, todėl ir neturime prityrusių gailėstingųjų seserų karo ligoniams prižiūrėti. Kuomet vedame kovą su bolševikais, tai sužeistų ir sergančių turime gana daug. Todel prityrusios gailėstingosios seserys būtų pas mus labai pageidaujamos.

Šiuos labai opius mūsų reikalus pavesdami gailėstingai Jūsų, Broliai-Katalikai, širdžiai, pilni vilties, kad būsime išklausyti, siunčiame Jums kuogiliausios pagarbos ir broliškos meilės išreiškimą.

Lietuvių Katalikų Veikimo Centro Pirmininkas,
Pasirašė Kun. J. Vailokaitis.

Sekretorius, Malinauskis.

Kaunas, 10-X-1919.

Gurkianiškis.

MERGELE MANO.

Bet tu mergutėle mane neraudok,
Kaip raudu aš tavęs mieloj! Tik meldžiu, jus meldžiu:—širdelėj' nešiook—Tau myliu!—širduze brangioli!..

Nors mane toliausia nuo tavęs atskirs,
Nors jausmai pasaulį pažins,—
Daug skausmų ir vargo krutinė datirs,—
Ir čia tave širdis atmins...

Gurkianiškis.

ŠIRDIES GĖLĖS.

Kuomet širdyje gėlės pražys,
Žiedai, tie meilės, saldžiai kvėpės,
Ir jų kvapas ore sklaidys,—
Kiekvieno jautrią širdį žavės.

Ir tuomet žmonės kančių nejaus,
Nuo tyros meilės žiedo brangaus,
Nes blaivi šviesa žemę apšviest,
Ir linksmai žvaigždės mirksės dangaus.

PUIKUS TEATRAS PUIKUS

"SV. CECILIJOS GYVENIMAS"

IR

"NASTUTĖ"

SUBATOJE.

VASARIO-FEBRUARY 7 DIENĄ, 1920

Pradžią 7:30 val. vakare.

Rengia šv. Vincento Vyrų ir Moterų Draugija
LIETUVIŲ KOOPERACIJOS SVETAINĖJE,
26 Lincoln Street, Brighton, Mass.

Sulo gabiausi aktoriai iš Cambridgeaus, šv. Stepono R. K. Pašalpinės Draugystės nariai.

Ižanga visiems prieinam.

Kviečia RENGĖJAI.

PRANESIMAS.

L. V. Connecticut Apskričio suvažiavimas bus vasario 1 d. 1:30 val. po pietų šv. Juozapo par. svetainėje, 49 Congress Ave., Waterbury, Conn.
Pirm. B. P. Gauronskas.

KUN. SAURUSAITIS MARŠRU-TAS.

- Vas. 2 Athol, Mass.
- Vas. 3 Westfield, Mass.
- Vas. 4 Hartford, Conn.
- Vas. 5 New Britain, Ct.
- " 6 Waterbury, Ct.
- " 8 New Haven, Ct.
- " 9 Bridgeport, Ct.
- " 10 New York, (pas kun. Šeštuką)
- " 11 Maspeth, (pas kun. Miluką)
- " 12 Brooklyn (pas kun. N. Petkų)
- " 13 Brooklyn (pas kun. Re-meiką)
- " 15 Brooklyn pas kun. Kodį)

Del susižinojimo kreipkitės šiuo adresu:

Rev. P. Saurusaitis,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Waterbury, Conn. Lietuviai.

Mes žemiau pasirašę Waterbu-rio lietuviai išreiškiame viešą padėką del Lithuanian Information Bureau 774 Bank St., Waterbury, Conn. už parupinimą mums pas-portų. Darbas buvo atliktas ko-geriausia, o ypatingai dėkavojame Biuro vedėjui p. P. J. Aleknai. Pa-tariame kiekvienam norinčiam ke-liauti į Lietuvą kreiptis į viršmi-nėtą biurą, be abejonės bus už-ganėdintas. Mes jau dabar esa-me ant laivo "Latauraine" ir ta-riame su Dievu visiems Amerikos lietuviams ir linkime jums geria-usios laimės.

Juozas Zdanavičius, Ignacas Stankevičius, Vincas Bartusevi-čius, Matas Valauskas, Jonas Ge-rulis, Jonas Mikutas, Stasys Bu-dris.

PINIGAI SIŪSTI LIETUVON per LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĘ YRA IŠMOKAMI.

Šiomis dienomis gavome sekantį laišką iš Lietuvos kuris parodo, kad pinigai Lietuvon nu-eina.

"Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas"
Kaunas, Laisvės Alėja, 66.

Gruodžio 13 dieną, 1919 m.
Lietuvių Prekybos B-vei Amerikoje,
Boston Mass.

Gerbiamieji:—
Tamistų Bendrovės visas prisiųstąsias perlaidas Bankas išmokėjo. Pilną už perlaidų atskaitą Bankas netrukus pristatys.

Su pagarba,
(Parašas) A. Prusas, Direktorius,
Julius B. Kaupas, Sekretorius.

Jeigu ir Tamsta nori greitą pagalbą suteik-ti saviškiams Lietuvoje, tai tuojaus rašyk ant žemiau paduoto adreso ir gausi pilnas informa-cijas kaip pigiausiai pasiųsti pinigus Lietuvon.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ,
STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS,
TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spekas; ture-damas neaišką mintį ir nusilpnėtą kūną; pasibodis-imant vaistus dėl padidina veikimo ir vaistus svaiginan-tius, bandyk Nuga-Tone ir persitikirk kaip greitai laiku jau-si visai naują žmogui. Devyns iš dešimties visu žmogus ligų, tokiu kaip blogas apetitas, nervuolavimas vidurių, gazi ir išpuimai, užkietėjimas skilęs, tulžinis, anemija, karštiniai reu-matizmo, skausmai galvos, neurastija, stoka energijos, nusilpne-jimas nervų ir nerajėjimas miegoti, paeina nuo stoka nervų pajėgos, skisto vandeniuoto kraujo ir neuteiktinos kraujotakos kraujo.

Koža dalis kūno ir koža jo veikime remiasi ant nervų pajėgos, kurios didžiausią uoliai geram stovintį pilvą, jėkamas, inkštus ir grobus, širdies plakimą, kraujo cirkulavimą. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėtu nervų ir abalo sunaikinimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštonių brangių, sveikata duodančių sudėtinių vaistų, rekomenduoti ir nurodytu per garšingus Gydymo. Yra jie ypatingai maistingi ir Gelsė ir Fosforą-maitus del Kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone pridūda gyvybę jėkoms, pastiprin grobus teip, jog je tuhtinase reguliškai. Atsargin inkštus, išvara laukui nuodines atamas. Niera daugias gazu ir suputimu, niera smir-dančio kvapo ar apviktio liežuviu! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą apetitą, garsa gruoimulavimą, tvirtus nervus ir kieta pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustiprina kraujo ir pakerina cirkulavimą jo, pridūda raudu-numo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir avilkesnes ir pulkunes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokiū mirsdamų ar dūromų pasirote vaistu. Sudėtį jie yra parankiam pundelei. Yra apviktį cukrum, priimmo skoni ir vartuoti galima be jokio neparankumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava protelume.

MUSU ABSOLUTUSKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už butelė. Koža butelė talpina devynios dešimties (90) piliuliu, arba vieno mėnesio gydymo. Galite pirkti šies butelė, arba šiesius mėnesius gydymo už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganėdintas pa-sekmiu, sugrąžink butelė ir pilus, o mes umai sugrąžinsime jusu pinigų. Negalite prapildyti viena centa. Mes esame riziką.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.

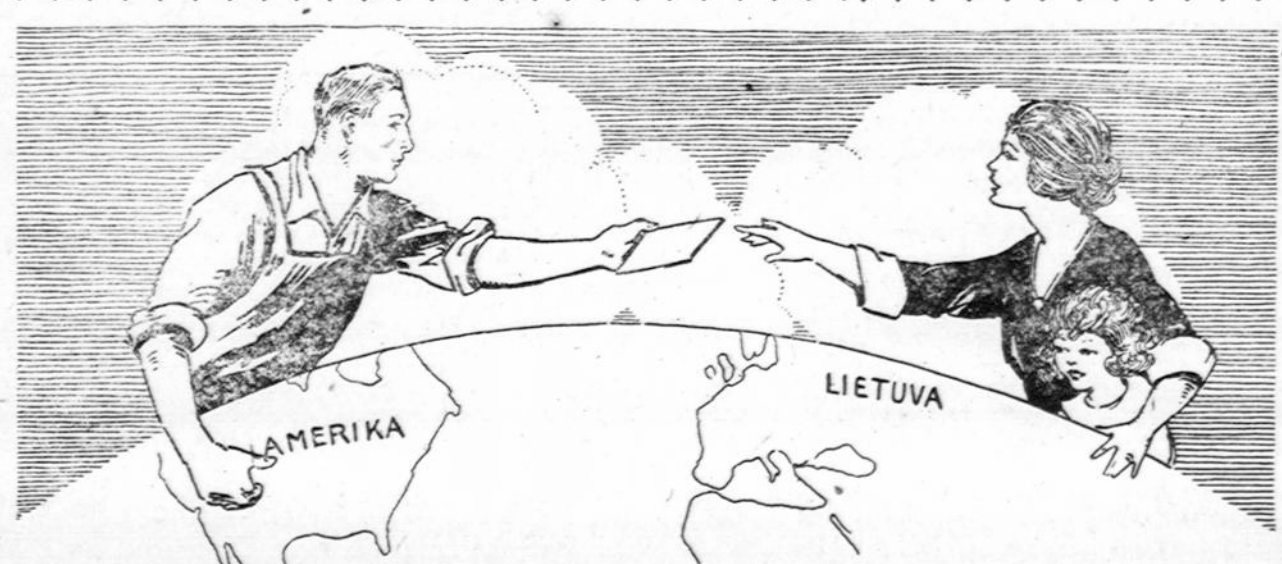
National Laboratory, L. 22-537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Iduo čionais \$..... ir meldžiu prisiųsti man..... butelė Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

Ištiesk pašalpos ranką A R Saviškiams Lietuvoje. ŽINAI

kad tas yra visiškai galima; kad per Lietuvių Prekybos Bendrovę Tamsta greitai gali pasiųsti pinigų saviškiams Lietuvoje?

Kadangi tiek daug pinigų jau yra siunčiama per Bendrovę ir ke-liai persiuntimui ant tiek palengvėjo, kad dabar mes už kiekvieną dole-rį per mus pasiųstą išmokame Lietuvon

25 AUKSINUS.

Kurie siunčia \$50 ar daugiau tai tiems Lietuvoje išmokame

30 AUKSINŲ

už kiekvieną dolerį.

PERSIUNTIMAS GVARANTUOTAS

Mes jau gauname žinių iš Lietuvos, kad pinigai per mus siųsti nueina Lietuvon ir yra išmokami į vieną mėnesį laiko.

Del platesnių informacijų rašyk tuojaus ant žemiau paduoto ad-reso. Jei nori tai gali pinigų mums prisiųsti pridūodant aiškiai sura-šytą savo adresą ir kam pinigų siunčiate ir mes juos tuojaus pasiūsi-me.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 TREMONT STREET, BOSTON, MASS.

PRANEŠIMAS.

Zinotina LDS kuopoms Ohio ir Mich. valst. prigulintiems prie Ohio ir Mich. valst. apskr.

Pradedant naujus metus, rengitės prie naujo veikimo. Neužilgo bus vėl surengtas apskričio suvažiavimas, kad turėjus naujų sumanymų dėl gerovės LDS ir darbininkų, bet pirm suvažiavimo, patarčių, kad LDS kuopos prigulinties prie minėto apskričio laikydamos susirinkimus, pernagrinėtų praeito apskričio suvažiavimo nutarimus, ar viskas yra išpildyta, kas buvo nutarta. Man rodos, kad nekurios kuopos visai nepildė pareito apsk. suvažiavimo nutarimo arba jei ir pildė, tai paviršutiniškai. Ne kurios kuopos dar neužsimokėjo į apskr. išd. \$1.00 kaip į stojimo prie apskričio, po 10c. nuo nario kas metas, 10 nuo šimtis nuo likusio pelno nuo surengto pirmutinio vakaro ar baltaus po paskutiniame apskr. suvažiavimu, nes tas yra nutarta apskričio kuopų suvažiavime, reikia pristatyti kad tas viskas būtų išpildyta lig kitam suvažiavimui kuris bus Clevelande, O. Laikas neužilgo bus paskirtas apskričio valdybos. Kuopos neįsipildžiusios aukščiau nurodytų apskričio suvažiavimo nutarimų lig ateinančio apskričio suvažiavimo.

Suvažiavime, bus paaikšinta kurios kuopos nepildė apskričio nutarimų, o ne kurios gal tapti ir suspenduotomis. Taip-gi patartina, kad kuopos pagal apskričio suvažiavimo nutarimą, kad už šiuos 1920 m. m. užsimokėtų nuo nario po 10 centų lig apskričio suvažiavimui, nes apskričio išd. yra kiek nupuolęs, nes reikėjo kiek padengti lėšas atstovų kelionės dalyvavusiam L. D. S. seime Worcester, Mass. Ir jei kuopos užsimokės užlikusias savo mokesčius ir už šiuos 1920 m. po 10c. nuo nario, tada sekantiame apskr. suvažiavime galėsime asidžiaugti kad kuopos pildė apskričio nutarimus ir aps. išd. yra netuščias. Siunčiant čekius, pinigus ar money-orderius adresuokite: **A. S. Vaitkus, Post Office Clerk, Dayton, Ohio.**

Taip-gi rengitės su gerais ir naudingais užmanymais ir rezoliucijomis dėl gerovės mūsų pačių ir organizacijos, nes reikali yra daug visokių, kurie turi būti gildinama tarpe lietuvių katalikų demokratų. Kad sekantis aps. suvažiavimas būtų mums ant naudos.

Aps. Išd. **A. S. Vaitkus.**

PRANEŠIMAS.

L. D. S. Naujos Anglijos Ap-skričio kuopoms pranešam, kad įvyks L. D. S. N. A. Ap-skričio suvažiavimas vasario 22 d. 1920 m. 1 val. po pietų Lietuvių Bažnytinėje svetainėje Windsor St., Cambridge, Mass. Tai-gi gerb. L. D. S. N. A. Ap-skričio kuopos malonėkite atsiųsti savo atstovus į suvažiavimą ir atsivežti gerų inėsimų del L. D. S. organizacijos ir kad nei viena LDS. N. A. Ap-skričio kuopa neliktų neprišuntus atstovo į suvažiavimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarti organizacijos naudai, o kurios kuopos negalės atsiųsti atstovo, tai malonėkite prisiųsti inėsimus apskričio valdybai. Taip-gi gerbiame LDS. N. A. Ap-skričio kuopas, kurios dar neprišuntė savo duoklių į apskričio agitacijos išd., tai malonėkite prisiųsti po 5 centus ant metų nuo nario apskričio išd. M. Ab-račinskui 187 Ames St., Montello, Mass., o kurios kuopos dar neprišūdė prie apskričio, tai malonėkite dabar prisidėti užsimokėdamos po 5c. nuo nario ant metų į Agitacijos Išd.

L. D. S. N. A. Ap-skričio Valdyba:

Pirm. **V. J. Kudirka,**
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

Rašt. **A. J. Navickas,**
58 Heaton Ave.,
Norwood, Mass.

Balsas Augščiausio Lietuvių Tautos Vado į visus Amerikos Lietuvius.

I AMERIKOS LIETUVIUS:—

Nors ilgas, kelerių metų, karas neleido mums tiesiog susisiekti, su jumis, broliai Amerikos Lietuviai, tačiau juto Lietuva, visą tą vargingą laiką, ištole jai tiesiamą jūsų dšnią pagalbos ranką. Kada Tėvynės vadovai, susimetę savo krašte būrin, paskelbė Tautos vardu Lietuvos nepriklausomybės obalsį ir kada sunkiausiomis aplinkybėmis jie dėjo valstybės pamatus, jūs ne vien žodžiu, bet ir gyvu darbu ėjote jai talkon. Kuomet liepsnotame karo jūros sukuryje ugnies liežuviai laikė apsiatę Lietuvą iš visų pusių, jūs savo aukomis skubinotės į tą didelį pavojingą gaisrą gelbėti nukentėjusius mūsų krašto gyventojų. Mums sukrutus statyti ant padėtų pamatų naujus demokratinos respublikos rūmus, jūs, kaip teko mums patirti, susibūrėte į visokias draugijas ir bendroves, kad savo sunkiai uždirbtomis ir atsargiai taupytomis lėšomis padėtumėtės statyti nepriklausomai Lietuvai, sutelkėte krūvon visokio pašaukimo ir amato tautiečių, kad jie pargrįžę Tėvynėn darbuotūsi įvairiose kuriamosios valstybės ir tvarkančiosios visuomenės gyvenimo srityse. Taip-pat tenka girdėti, jog Amerikos Lietuviai nerimstą, kodėl Lietuvos vyriausybė ligšiol nepasiuntusi pas juos savo atstovo. Tos visos žinios, mus pasiekusios, džiugino Lietuvos vyriausybę ir visuomenę, kad jūs taip didžiai esate susirūpinę gimtojo krašto likimu.

Tik, dėja, buvo kliūčių, neleidusių Lietuvai tinkamu žygiu atsiliepti į tą jūsų rūpestingą nerimos balsą. Šiandien jų, dėkui Dievui, nebėra, ir Lietuvos vyriausybė siunčia pas jus Amerikon tam tikrą misiją iš kelių asmenų priešakyje su ponu Jonu Vileišiu. Ji žodžiu nupasakos jums ir plačiai išdėstys, kas darosi Lietuvoje, kokia jos būtis, kas mūsų draugai ir kas ne-draugai. Vyriausybė skyrė tą misiją, neatsižvelgdama į partijas, todėl prašau ją sutikti ir priimti kaip valstybės, o ne partijų pasiuntinius.

Mes tvirtai tikimės, kad tie mūsų pasiuntiniai ras jūsų tarpe pakankamai dirvos savo kelionės tikslui. Jie praneš jums apie išvargintą, nukamuo-tą ir nulintą Lietuvą, bet drąsiai ir garbingai žengiantį į visišką laisvę. Didžiulės ir senai išistovėjusios valstybės po karo grįžta į ramų poilsio gyvenimą gydyti žaizdų; mūsų nedidelis kraštas, vos pradėjęs savarankiai gyventi, turi šarvuotis ir griebtis ginklo ne tam, kad kitus užpultų, bet kad atsigintų nuo užpuolikų. Gi kuone pusė Lietuvos žemės tebėra užimta svetimos šalies ginkluotų pajėgų. Mūsų kaimynai, kurie amžiais laikė mus vergijoje, tebetykia išblaškyti mūsų nepriklausomybės pamatus, swardyti visa, kas dideliu vargu mūsų pradėta statyti. Todėl ir tenka mums nūnai viena ranka plėšti dirvonas, o antra ranka laikyti kalavijas, kad priešininkai nesunaikintų sunkaus darbo vaisių.

Ginantis iš oro tuo pačiu žygiu reikia Lietuvai paskubomis tvarkytis viduje, visų-pirma reikia sudaryti tvirta demokratiną šalies atstovybę. Tuo susirūpinusi laikinoji valdžia skubėdama ruošiasi į steigiamąjį seimą, kurio taip nekantriai laukia visas kraštas ir visa mūsų tauta. Bet ir steigiamojo seimo susilaukus kiek daug iškarto reiks indėti stingraus planingo darbo, kokios begalės lėšų, kiek žmonių, mokačių darbuotis valstybės įstaigose ir visuomenėje!

Čia yra ytin reikalinga jūsų, Amerikos Lietuviai, greitoji pagalba. Tai patys, matyti, gerai numanote. Ir laukia jūsų Lietuva, labai laukia! Bet ir jūs, kiek numanom iš jūsų žodžių ir raštų, esate jos labai pasilęję. Ir negalite užmiršti gimtojo krašto, kuriame gavote gyvybę, kuris išauklėjo jūsų gražią, jautrią, dorą sielą, kuriame paliko tiek gražių atsiminimų, giminių bei artimų pažįstamų.

Atminkime! Šioje gadynėje yra sprendžiamas Lietuvos likimas; patapti jai laisva demokratiną valstybę, ar vėl inkristi į verguvę, iškilti Lietuvos vardu ar jam dingti užmiršimo jūroje. Ir tas mūsų Tėvynės likimas šiandien pareina nuo mūsų griežtos valios, nuo mūsų tvirto pasiryžimo tapti laisviems, kaip kad mūsų protėviai senovėje yra laisvi buvę, nuo mūsų pačių meilės laisvai gyventi ir nuo mokėjimo tą luosybės meilę darbu parodyti. Sugrįžę į Lietuvą tulas neberasite gyvy vieno kito savo giminės arba artimo pažįstamojo. Vieni bus žuvę gal sielvarto ir vargo pakirsti, kiti bus dingę kovoje už Tėvynę. Bet užtat rasite priaugantį jaunimo kartą, narsiai stojantį už savo tėvų žemę.

Aukodami turtą, darbą ir pagaliaus gyvybę, nuklosime kelią į šviesią ateitį būsimosios nepriklausomos Lietuvos kartoms. Tegul jos didžiudamosios minės sunkias, bet garbingas mūsų Tėvynės atgijimo dienas kaip kad mes minime garsią praeities gadynę.

Tautiečiai, visa Lietuva žiūri į jus ir laukia iš jūsų šioje sunkių-sunkiausioje valandoje ateinant pagalbos. Tikimosi, kad susilauks, ir todėl jau iš anksto jums dėkuoju, siųsdamas iš Lietuvos kuoširdingiausius pasveikinius ir daug, daug labų dienų.

A. Smefona
Lietuvos V. Prezidentas.

Raunas, Lapkričio 2d.
1919 m.

AS, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

AS labai sirgau per 3 metus, nusilbnėjimas pilve buvo. Dispepsija, neviršimas pilve, nusilbnėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abelias spē ky nurostojimas viso kūno, ir buvan nustojos vilties, kad begyvensti. Vi sar iškjojan sau pagelbos, nesilgijau visose Amerikoje ir už rubelžių, bet niekur neravau savo sveikatai pagalbos.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof.
SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

PAGELBEKIME LIETUVAI PIRKdami LIETUVOS PAŠTO ŽENKLUS.

Geriansias būdas pasiuntimo pinigų Lietuvon, tai Lietuvos Pašto ženklai (markės), kurios yra atvežtos iš Lietuvos, kad amerikiečiai nusipirktų galėtų nusiųsti saviems ne tik del laiškų, bet ir didesnę sumą, pinigų vietoje.

Kiekvienas perkantis Lietuvos Pašto ženklų nemažiau kaip už 5 auksinus (\$1.25) gauna paliudijimą, kurį nusiųstus Lietuvon kartu su Pašto ženklu, Lietuvos Valdžia pakeis gyvais pinigais, Pašto arba Išdinės stotyse.

Paštaženklai yra šitokių kainų: po 10, 15, 20, 30, 40, 50 ir 60 skatikų, taip-gi po 3 ir po 5 auksinus viena. (100 skatikų sudaro auksiną). Parsiduoda po 25 centus už auksiną.

Lietuvos Pašto ženklai parsiduos tik iki 31 d. kovo, 1920 m. Mažiau kaip už vieną dolerį markių nesučiame.

Reikalaukite vietiniuose T. Fondo skyriuose arba pas centro sekretorių.

K. J. Krušinskas,
456 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

ŠV. JONO EVANGELISTO PAŠALPINES DR-JOS VALDYBA SO. BOSTON, MASS.

Pirm. — Motiejus Zioba,
539 E. Seventh St., S. B.
Vice-pirm. — Jonas Galinis,
20 Vinfield St., S. B.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis,
277 Silver St., S. B.
Fin. Rašt. — M. Brikaitė,
47 Vale St., S. B.
Kas. — Andr. Naudžiūnas,
16 Vinfield St., S. B.
Marsalka — Step. Navickas.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. P ston, Mass.

Sekantis susirinkimas bus 15 d. vasario, 1920 m. 2 val. po pietų.

T E M Y K I T A :

Gal kas iš teatrališkų grupių ar pavienių ypatų turite veikalą "Vagys" (Ne vagis). parašytą Juozo Pleirio, leidinys Juozo Zavaickio. Atsiųskite greitai jei kas turite. Knygutes sugrąžinsime ir atlyginsime pagal sutartį. Adresas:

J. Tamašauskaitė,
310½ Prospect St.,
Binghamton, N. Y.

Prieš prosijant baltinius, juos reikia apslakstyti ne šaltu, bet šiltu vandeniu. Šiltas vanduo greičiau įsiskunkia į baltinius, negu šaltas.

LIETUVIS Dabintojas-Piešėjas TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turu ilgų metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Skeuos ir apskaitliavimus darau už dyką — prisuntus plenus, arba apžūrėjus ant vietos.

Adresas:
902 Beniteau Boulevard,
DETROIT, MICH.

Ben-Hur

ISTORIŠKA APYSAKA IS JEZAUS KRISTAUS LAIKU.

Su puikiais drobės apdarais tik \$1.50
Toji istoriška apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuviai ir-gi privalome branginti ir savo namuose turėti.

BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir apie šimtą įvairių paveikslielių.

KAS JOJE YRA?

Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. J. zaus užgimimą. Tolians rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?

Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingi vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžavimo vietą Baltazarą, Esterą ir du Galiliečių.

Mes kiekvienam "DARBININKO" skaitytojui pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.50 ir užtikrinam, kad būsite užganėdinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti.

Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit parsiduoda ir gali jų netekti. Pinigus siųskite "money order" arba registruotame laiške šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242-244 W. Broadway, So. Boston, 27, Mass.

VIENAS IS GERIAUSIU DARBO ŽMONIŲ VADOVŲ,

tai

Lietuvių Darbininkų Kalendorius 1920 m.

Jame rasi reikalingiausias informacijas.

Beto, jame telpa naudingi straipsniai ir eilės garsių mūsų rašytojų. Taip-gi puikių paveikslų iš Lietuvos.

Sis puikus iliustruotas Kalendorius parsiduoda su persiuntimu už 25c; "Darbininko" skaitytojams už 15c.; L. D. S. nariams dykai.

Kiekvienas turėtų įsigyti šį Kalendorį.

Siųsk užsakymą ir pinigus tuojaus, nes vėliaus gali netekti.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KITAS LAIVAS RENGIAMAS LIETUVON.

Gavę žinią iš Lietuvos, kad jau siuntiniai kurie mūsų pirmiau buvo pasiųsti jau yra išvežiojami po Lietuvą, dabar rengiame kitą laivą, kuris išeis vasario mėnesyje. Norintieji siųsti ant to laivo turėtų kreipties prie mūsų informacijų. Siuntiniai visi turi būti mums Bostonan pristatyti nevelius Vasario 10 d.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 Tremont St., Boston, Mass.

TUOJAUS REIKALINGA:

Dvi stenografės-knygvedės, lietuvaiteš. Darbas lengvas, užmokestis gera.

Trys vaikinai mokanti lietuviškai ir angliškai prie ofiso darbo. Turi būti baigę High School arba kolegiją. Linę prie biznio. Darbas su gražia ateicia. Gera alga.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖ,

120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

LIETUVIŲ MAŠINISTŲ IR MECHANIKŲ B-VĖ.

Pranešimas.

Šiuomi pranešam, kad mes atidarėme dirbtuvę, kur išdirbsime visokias mašinas, savo išradimus. Taip-gi, jeigu kas turite kokius išradimus prisiųskite mums, o mes išdirbsime ir patobulinsime. Taisome inžinus prie BOFŲ, AUTOMOBILIŲ, VISOKIŲ MAŠINŲ ir įrankius reikalingus išdirbystėms.

Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovės Dirbtuvė.
687 — 5th St., So. Boston, Mass.

OFISAS:
332 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 253-M.

KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS.

Šiuomi pranešame, kad pirmasai mūsų Tarybos suvažiavimas įvyks 10 ir 11 vasario šių 1920 metų Port Pitt viešbutyje Pittsburgh, Pa. Posėdžių pradžia—10 val. Federacijos Valdyba paduoda suvažiavimui šitokią dienotvarkę:

- 1) Suvažiavimo atidarymas. Atstovų mandatų priėmimas ir patikrinimas. Prezidiumo ir komisijų išrinkimas.
 - 2) Valdybos raportai.
 - 3) Am. L. R. K. Federacija ir dabartinis Lietuvos politikos stovis. Paskolos ir Lietuvos Sargų reikalai.
 - 4) Washingtono atstovybės klausimas.
 - 5) Visuomenės aukų Tautos reikalams geresnis reguliavimas. Tautos Fondo ir L. R. K. Rm. Dr. santikiai.
 - 6) Laisvės Savaitės klausimas.
 - 7) Federacijos programo klausimas ir jo naujai redakcijai sustatyti komisijos rinkimas.
 - 8) Vietiniai katalikų centrai ir jų santikiai su Federacija.
 - 9) Federacijos Sekretorijatas ir jo išlaikymas.
 - 10) Mūsų santikiai su kitomis sriovėmis.
 - 11) Inešimai.
 - 12) Katalikų vyriausio komiteto išrinkimas.
- Būtų naudinga, kad vietiniai Federacijos skyriai (Katalikų Vienybės) savo susirinkimuose viršiau paduotus punktus apsvaistytų. Tada kolonijų atstovai galės geriau atstovauti savo kolonijų žmonių ūpą ir nuomones. Šitas pirmasai mūsų demokratiniams rinkti atstovų suvažiavimas mūsų gyvenime turės labai didelę reikšmę. Jis padės tvirtus pamatus mūsų demokratiniai organizacijai ir padarys gražią pradžią mūsų toli siekiančiam veikimui.

A. L. R. K. Federacijos Valdyba.

SVARBU VISIEMS KATALIKAMS.

Am. Liet. R. K. Federacijos Tarybos nariai ir

Katalikų Vienybės skyrių viršininkai.

Laikraščiuose jau buvo pranešta vardai atstovų ir Federacijos Tarybą nuo lietuvių katalikų centralinių organizacijų. Šiuomi pradėdami skelbti susiorganizuotųjų kolonijose vietinių centrų Katalikų Vienybės viršininkų vardus ir jų atstovus Federacijos Tarybon tokioje eilėje, kokioj Katalikų Vienybės užsiregistravo Am. Liet. R. K. Federacijos Centre.

Dar nedaug Katalikų Vienybės susitvėrė, bet turime viltį, kad kolonijose veikėjai ir draugijos, priklausančios prie Federacijos pasiskubins sudaryti Katalikų Vienybės ir apie jas netrukus Federacijos Centrai praneš. Laukiame pranešimų ir iš Chicago jau esančių centrų.

Federacijos Tarybos atstovų suvažiavimas įvyks vasario mėnesį. Federacijos Centro Valdyba apie laiką ir vietą paskelbs atskiru pranešimu. Nuo Federacijos Centro raštinės tik pažymėsime, kad Katalikų Vienybės atstovaujančios iki 2000 draugijų narių renka ir Federacijos Tarybą vieną atstovą, jei narių yra virš dviejų tūkstančių—renka du atstovus.

Svarbu yra Federacijos Tarybos pirmą suvažiavimą sulaukti kuodaugiausia atstovų nuo Katalikų Vienybės. Lietuviai privalo pasiskubinti suorganizuoti kolonijose vietinius katalikų centrus ir išrinkti atstovus ir Federacijos Tarybą.

Pastaruoju laiku Federacijos Centre užsiregistravo atstovais ir Federacijos Tarybą

Nuo Lietuvių Darbininkų Sąjungos:

15. Jonas E. Karosas.

KATALIKŲ VIENYBIŲ VIRŠININKAI IR JŲ ATSTOVAI IR FEDERACIJOS TARYBĄ.

Katalikų Vienybė No. 1, Easton, Pa.

- A. Kazlauskas, pirm.
Petras Pečiūras, vice-pirm.
J. J. Skirmontas, prot. rašt.
M. Ruškaitė, fin. rašt.
K. Balsis, išdin.

A. Vasilauskas ir
A. Tamašauskas, išdo globėjai.

Federacijos Tarybon atstovas

16. Vardas nepranešta.

Katalikų Vienybė No. 2, Philadelphia, Pa.

- Kun. J. Valančiūnas, pirm.
Augustinas Sakalauskas, vice-pirm.
Ona Unguriūtė, rašt.
D. Baublaitė, išd.

Federacijos Tarybon atstovas

17. M. M. Šlikas, advokatas, žymus visuomenininkas.

Katalikų Vienybė No. 3, So. Boston, Mass.

- P. Petrauskas, pirm.
P. Miliauskas, vice-pirm.
D. Antanavičius, prot. rašt.
Zofija Gurkliūtė, fin. rašt.
J. Glineckis, išdin.
P. Giedraičiūtė ir
A. Zaleckis, išdo globėjai.

Federacijos Tarybon atstovas

10. F. Virakas, L. D. S. pirmininkas, darbo žmonių reikalų reišėjas.

Katalikų Vienybė No. 4, Detroit, Mich.

- L. Vinalis, pirm.
K. Alysala, vice-pirm.
J. Grūstas, vice-pirm.
S. Juodvalkis, prot. rašt.
A. Šaciukas, fin. rašt.
J. Balnis, išdin.
M. Staknienė ir
K. Petrokas, išdo globėjai.

Kun. F. Kemėšis, kapelionas.

Federacijos Tarybon atstovas

19. K. A b y š a l a, vienas iš žymiausių Detroito veikėjų.

Federacijos Sekretorijatas.

381 Westminster Ave.,

Detroit, Mich.

KOKIOS YRA ILGIAUSIOS UPES.

Ilgiausią ant žemės upę turi Suvienytos Valstijos Amerikos. Tiksliau kalbant, tai yra ne viena upė, bet dvi susidedančios iš Mississippi ir Missouri. Ji subėga į Meksiką į lanką. Ilgio turi 4,194 mylias.

Antroji savo ilgumu upė yra Afrikos Nilas, bėgantis į Viduržemio jures. Tos upės ilgumas yra 3,670 mylių. Kai kuomet Nilas upė yra priskaitoma ilgiausia upė, nes ji yra ilgesnė už Mississippi arba Misouri, jei atskirai imant, bet neaplenkiant jų sudėtų vienos sriovės.

Trečioji sulgy ilgumo, upė yra Pietų Amerikoje, upė Amazon. Ilgio turi 3,300 mylių. Ji skaitosi plačiausia ir su daugiausia vandenio ant visos žemės. Ji atsižymi tankiausiomis ant jos krantų giriomis, vadinamomis Silvas-ais. Amazon upė bėga į Atlantiko vandenyną (oceaną).

Ketvirtoji upė ilgiausia, tai Vakarų Siberijos upė Ob. Ilga 3,234 myles. Ji bėga į Šiaurės Arktiškas jures.

Penktoji, tai, Kynijos upė Jan-tsi-Kiang, ilgio turinti 3,000 mylių. Toji upė bėga per derlingiausią ir daugiausiai apgyventą Kinijos dalį ir yra svarbiausia Kynijos vandenio Toliau trumpesnės seka upė:

Pietų Amerikos upė La-Plata, ilgio 2,950 mylių, subėga į Atlantiko vandenyną.

Siberijos upė Lena, ilgio 2,860 mylių, subėga į Šiaurės Arktiškas jures.

Afrikos upė Kongo, ilgio 2,800 mylių. Subėga į Atlantiko vandenyną.

Rytų Siberijos upė Amuras, ilgio 2,700 mylių, Amuras yra rubežium tarp Siberijos ir Mandžiūrijos. Ji subėga į siaurą pertaką, skiriančią Aziją nuo Sachalino.

Piet-rytų Azijos dalyje yra upė Mekong, arba (Kambodža), ilgio 2,600 mylių. Ji subėga Pietų Kynijos jures.

Afrikos upė Niger, ilgio turi 2,600 mylių, ji subėga į Gvinejos įlanką.

Siberijos upė Jenisei ilgio turi 2,500 mylių. Ji subėga į Šiaurės-Arktiškas jures.

Rusijos upė Volga, ilgio turi 2,325 mylias, ji subėga į uždarytasias Kaspijos jures.

Toli mažesnės ir trumpesnės upės, kaip, Vokietijos upė Reinas, Lenkijos Vistula (Vysla), taip pat priskaitomos prie didesniųjų upių, bet ir jos nemažą rolę tose šalyse nuveikia.

Taip pat dar dažniau paminėtos upės, kaip va, Dunojus, jis tankiai minimas lietuvių mitologijoje dainelėse.

Eufratas upė, senovės padavimuose minavojama, kad būk ji tekėjus per Rojų, kuomet ten mūsų pirmieji Tėvai — Adomas ir Ieva gyveno, arba tame daikte buvęs Rojus.

Lietuvos Upės.

Nemunas upė. Tai tėvas visų Lietuvos upių. Senovėje buvo vadinamas (iš graikiško "Chronos"), o vėliau vokiečiai buvo praminę "Memel," mes-gi savo upių Tėvą vadiname Nemunas.

Kai kurie rašėjai sako, kad vardas Nemunas yra užsilikęs, nuo vieno keliauninko, kuris pasidrasino pirmas plaukti nuo įtakos upės augštin, dėlei jos ištyrimo.

Nemunas upė, yra viena iš didžiausių, kurios subėga į Baltijos jūrą; ji ilgio turi 150 mylių. Nemunas upė, su savo prietakomis, kai gyslomis, apima veik visą Lietuvos kūną.

Nemunas yra labai vingiuotas; jis prasideda Lietuvos augštumoje iš nuo Pisko plynių.

Nemune upėje, yra daugybė milžiniškų akmenų; šie žymiausi: Guodas, Kirda, Velnio tiltas, apie kurį yra daugybė padavimų-pasakaičių. Vienas padavimas sako, kadais velnias nešęs didelį akmenį, idant juomi sugriauti Jezuitų Vieniūlyną, bet gaidys užgiedojo, ir velnias numetęs akmenį į upę. Buvęs tai nakties laikas.

Prieš įtaką į jures, Nemunas pasidalina į dvi dali, — dešinėji vadinama Rūsa o kairėji Gilija. O arti jūros, Rūsa dar dalinasi į tris dalis.

Nemunas upė savo vandeniniu keliu, labai daug uždirba prekybai. Nemažai ir žuvininkams duoda pelno.

Nemunas upė yra didžiausiu liūdytoju mūsų garsios praeities. Jis matė kovas mūsų bočių su savo priešais. Nekartą palaidojo savo vilnyse didžias minias žmonių. Jis matė mūsų Tėvynės palaimas ir skurdą ir ašaras.

Nemunas turėtų būti mums mielas ir brangus, kai sūnui tėvas, arba protėvis.

Užtad Nemunas yra meiliai apdainuotas mūsų adinelėse sesučių ir brolių.

Nemunas Lietuvos upių Tėvas, o Vilija arba Neris, tai Lietuvos upių Motina.

Neris pirmutinis pagal Nemuną savo didybę. Ir Vilija upė mūsų dainose gražiai išdabinta. Vilija bėga per mūsų sostamiesčių Vilnių. O ties Kaunu, pasivijus Nemuną atsi-duoda į jo glėbį ir abudu kartu, trūkšmingai linksminamiesi tarpe vilnių, plaukia į Baltijos jūrą pasilsėti.

Daugybė upių ir upelių mūsų Tėvynę Lietuvą padabina ir savo vandenimis gaivina. Kaip va: Nevėžis, Dubysa, Šventoji, Šešupė, Pysa, Insrutė, Ungurė, Minija, Dauguva, Muša, Nemunėlis, Venta, Šeimena, Lašašė, Juodupė, Kiaulė, Sarginėlė, Nova, Penta, Siesartis, Pilvė, Višakis, Jesė, Zuvinta, Drietyvis, Gryžuva, Latysė, Šventrevis, Šulsrėvis, Katinupis, Didrevis, Piktupelis, Rubežėvis, Salduks, Laukupis, Skrudutis, Kičupelis, Dauggyvėnė, Cidabraupis, Udrupis, Alkupis, Laikštė, Rogupis, Kapupis,

Dovynė, Vaigvas, Jotija, Tytauka, Šušvė, Ginevė, Kirkšnovė, Balaanka, Taurupis, Palonas, Taikpėdė, Varlupis, Akmenupis, Paliutė, Purvė, Švikšnė, Stragupis, Kiemenė, Šilupis, Lygniupis, Sėdausė, Mylupė, Ygulutė, Skersupis, Amalynupis, Varyklaupis, Lebeidė, Terlaupis, Skusupė, Paberžupis, Skirstuonėlė, Krykūpis, Guodupis, Čiužė, Kirmėlupis, Lukšupė, Šeimana, Širvinta, Pajurė, Prieplaukė, Pidžė, Tvysa, Sugurupė, Skirstainė, Pradugnė, Ragaišupis, Skustelė, Kreivačiūžė, Šelantupis, Pliauplė, Sarmuonė, Vašaitė, Kreivynė, Lygūpis, Tjaunė, Samanyne, Šiekštupis, Kelmynupis, Sadulupis, Mergėupis, Panenupis, Strielupis, Nianupė, Švendrė, Šventupis, Jura, Vandupė.

Ar rastum kur šalį tokią kai Lietuva mūsų Tėvynė, kuri su tiek upių, upelių būtų, padabinta?.. Bet juk čia dar ne visi upeliai, ir upės paduota, tik tai tiek kiek sužinota.

Na, o tų upių-upelių lankos, kuomet pavasaryje sužaliuoja, sužydi, juk nėra ant šios žemės gražesnio krašto, gražesnės šalies, kaip Lietuva mūsų Tėvynė. Nesiškyštėdamas Dievas savo gausinga ranka Lietuvą tokiomis grožybėmis apdovanoja. Nebeto Lietuva išgysluota upėmis-upeliais, ir yra gausiai vaisinga. Ten duonutės iki sočiai saldžios užauga. **Višpatie, duok mums duonos!**.. Juk lietuvių kasdieniniai atsidūsėjimai nuo Augščiausiojo tų malonių išpašo.

Pagirtoji Šveicarija savo kalnais išvaizdingais pasigiria visam pasauliui.

Ar-gi Lietuviai nemalonu pasigirti, kad Lietuvos tokia šalis graži? Kad Augščiausis suteikė Lietuvai daug, daug ypatingų, daug gražių ir derlingų laukų.

Kodel-gi pasaulio teisėjai nenoroms nenor atiduoti Lietuvai Lietuvos?.. Juk Augščiausis Teisėjas paskyrė Lietuvą lietuviams!..

Lietuva lietuviams ant visados!

Ant visados!.. Jeigu ir nei vieno lietuvių nepasilikty gyvo šiam pasaulyje, vienok Lietuva lietuviams būtų, nes jų yra žemė, jų šalis, jų Tėvynė!

Lietuva lietuviams ant visados!

J. V. Kovas.

BLOGA NAUJIENA.

(Dialogas)

PLEPKUS (susitkęs). Sveikas kūmai. Kur rėpioji galva užrietas?.. Ar visatos žvaigždės nori suskaičiuoti?..

LEPKUS. Sveikas. Bet man tokis pasveikinimas nelabai malonus, su tokia didele pašaipą.

PLEPKUS. Nepaiaikyk už blogą. Mat iš ryto noriu sau pataisyti ūpą.

LEPKUS. Koks tu gadrus. Jis sau iš ryto ūpą taiso, o kitam nori pagadinti, kad visą dieną jaustumėsi kaip ligonis.

PLEPKUS. Juk tu žinai mano būdą, kad aš vis noriu būti linksmas, tai-gi dažnai ir šposauju.

LEPKUS. Tau šposai, o kitą įvedi į neramumą, nes savo šposais vis kitą užgauni.

PLEPKUS. Na, tegu bus viskas gerai. Kitu kartu to pasisergėsiu, kad tavę neužgaucia. Klausyk, pasaky-siu naujieną.

LEPKUS. Kas-gi naujo?

PLEPKUS. Pranas Girdulis vakar upėje nuskendo.

LEPKUS (nusistebėjęs). Ar-gi?..

PLEPKUS. Taip. Ši rytą tik dar suradę negyvą iš vandens ištraukė.

LEPKUS. Na-gi tas žmogus, ar iš proto išsikraustė, ar ką?.. Juk jis man kaltas dar dvidešimtį dolerių.

PLEPKUS. Atiduos žmogus.

LEPKUS. Ką-gi plepi. Kada atiduos, kad jau pastyręs guli.

PLEPKUS. Nulepsėsi ir Pakalnę Juozapato, susitiksi ir atiduos. Nesirūpink.

LEPKUS. Moki patarti. O man pinigų dabar reikia. O jų dabar negaliu atgaut.

PLEPKUS. Tai-gi sakau, Pakalnę Juozapato atsiimsi.

LEPKUS. Plepėk sveikas... Ko-gi aš ten vilksiuosi į kitą dalį pasaulio. Man kelis kart daugiau nuostolio būtų. Pridėk kelionės lėšas...

PLEPKUS. Aš kalbėdamas, apie pasimatymą judvieju su velioniu Girduliu Pakalnę Juozapato, sprendžiu visai kitokią mintį tavo kelionės į tenai.

LEPKUS. Kaip tai?..

PLEPKUS. Kuomet jau tau prisieisi keliauti į Pakalnę Juozapato, nusiųs tavę veltui, nereiks primokėti nei skatiko.

LEPKUS (Jam paaiškėjo pašaipą). O... dabar supratau... Matai... Tai tokis tu man geradaris... Reiškia, kad tu lauki mano mirties... Ar ne?..

PLEPKUS. Mirties nei vieno žmogaus nelaukiu be laiko, bet žinau ir tikiu, kad perėjė į aną gyvenimą visi pasimatysime Pakalnę Juozapato!..

LEPKUS. Galvok sau sveikas. O mano dvidešimtis dolerių žuvo.

PLEPKUS. Žinoma, žuvo. Nes jų niekad neatgausi.

J. V. Kovas.

Gurklianikiškis.

KO JŲS TAIP VERKIAT?!

Ko jūs taip verkiat, ko nusiminę? Delko jums veidai labai nuliūdę? Ar mes erskėčių dar nepažinę,— Kas mūsų viltį taip žiauriai žudo?!

— Nors ir didžiausi skausmai kankintų,— Augščiausio Tėvo prieglobstin bėgkim; Nors keliu esme erskėčiais pintu,— Ir čia jo valią karštai mylėkim!..

Jis neužmiršta vaikelių savo; Jis mus ramina vilties paguoda, Daug iš nelaimių Jis išvadavo Ir vietoj kančių linksmybė duoda.

— Ko nusiminti turint galingą, Kuris mus mato, Tėvą Augščiausį, Jis priglau savo ranka meilingą, Jis duos ramybės jausmą švenčiausį.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRASAI.

Dvasiškas Vadovas —

Kun. F. Kemėšis,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

Pirmininkas —

Pranas Virak's,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkė —

M. Zukauskaitė,
1 Grime St.,
So. Boston, Mass.

Sekretorius —

A. F. Kneizis,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Išdininkas —

Jonas Glineckis,
277 Silver St.,
So. Boston, Mass.

Išdo Globėjai —

Ona Jankienė,
1428 Columbia Road,
So. Boston, Mass.

B. Morkaitė,

145 Main St.,
Athol, Mass.

J. M. Bakšys —

St. Bernard's Seminary,
Rochester, N. Y.

Kontrolės Komisija —

Kun. K. Urbonavičius,
50 W. 6th St.,
So. Boston, Mass.

Kun. P. Juškaitis,

40 York St.,
Cambridge, Mass.

Vladas Jakas,

37 Jefferson St.,
Cambridge, Mass.

Literatiškoji Komisija —

Kun. F. Kemėšis,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

Kun. K. Urbonavičius,

50 W. 6th St.,
So. Boston, Mass.

Pranas Gudas,

244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pranas Virak's,

244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kun. J. J. Jakaitis,

41 Providence St.,
Worcester, Mass.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ANTRASAI.

His Eminence

James Cardinal Gibbons,
Honorary President,
Baltimore, Md.

Kun. K. Urbanavičius, prez.

50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

B. Vaškevičiūtė, Vice prez.,

71 Warwick St.,
Newark, N. J.

Kun. A. Petraitis, Vice-prez.,

105 Main St.,
Athol, Mass.

B. V. Vainoras, kasierius,

1514 Carson St.,
Pittsburgh, Pa.

456 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

Kun. F. Kemėšis, kasos globėjas,

381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

J. Grajauskas, kasos globėjas,

2016 Sarah St.,
Pittsburgh, Pa.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

Pirmininkas—

Motiejus Versiackas,
105 Silver Street,
So. Boston, Mass.

Vice-Pirm.—

So. Boston, Mass.
Mikolas Zarkauskas,
128 Bowen Street,
Prot. Raštininkas—
Juozapas Vinkevičius,
147 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Finansų Raštininkas—

Juozas Kavaliauskas,
209 E. Cottage St.,
Dorchester, Mass.

Kasierius—

Andriejus Zalieckas,
140 W. Sixth Street,
So. Boston, Mass.

Maršalka—

Antanas Gruodis,
550 Medford St.,
Charlestown, Mass.

KAROLIS VASILJAUSKAS,
Atsižymėjęs dainininkas basas. "Girių Karaliu" tu-
ri meškos rolę, kuris bus loštas sausio 31 d. Dangaus
Vartų Svetainėje (Gate of Heaven) kamps 4-th ir I
Sts., So. Boston, Mass.

Nedėlioje prasideda L. D. S.
namo bonų pardavimas. Pasi-
skubinkite nusipirkti.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

IDOMUS VAKARAS VASARIO 8 D. Š. M.

Rengia L. D. S. 1 kuopa.
Ta vakarą Cambridgeaus
šv. Stepono Draugijos loše-
jai pastatys veiklą: "Šv.
Cecilijos Gyvenimas." Pri-
sirengkite gerai kad galėtū-
mėte ateiti ir pamatyti. Virš
minėtos draugijos lošėjai ta
veiklą pastatė atkartotinai
visse aplinkinių kolonijose.
ir visuomet buvo pilnutės
salės žiūrėtojų. L. D. S. 1
kp. norėdama pasitarnauti
savo koolnijos lietuviams
užkvietė lošėjus ir dabar
kiekvienas turės geriausią
progą pamatyti.

Rengėjai.

"GIRIŲ Karalius"

M. Petrausko vieno veik-
mo fantastiška Opera.
IR KONCERTAS.

Rengia
ŠV. PETRO
BAŽNYTINIS CHORAS
Vedamas M. Karbauskio.

Bus
SAUSIO 31 D., 1920

DANGAUS VARTŲ
SVETAINĖJE,
(Gate of Heaven)
KAMP. 4-th IR I STS.,
SO. BOSTON, MASS.
Pradžia 7:30 val. vakare.

"Girių Karalius" iš
visų atžvilgių yra pri-
rengtas atsakan-
čiai. Taip pat ir kon-
certo dalis. Svetainė
ka tik pabaigta taisyti
ir puošti. Sėdynių yra
apie 1,300. Todel kvie-
čiame atsilankyti visus
ir pripildyti šią svetai-
nę. Tėveliai ateidami
atsiveskit visus savo
vaikučius, nes sėdynių
užteks visiems, o vaiku-
čiams įžanga maža.

P. S. Važiuojant iš
toliau reikia imti karą
"City Point," išlipti
ant I St. ir eiti po deš-
nei vieną blioką.
Įžanga nuo 25c. iki \$1.00.
Tikietai su numeriais.
Rengėjai.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Sis paieškojimų ir reikalavi-
mų skyrius yra patarnavimui
"Darbininko" skaitytojams,
L. D. S. nariams ir prieteliams
už labai mažą atlyginimą.
Paieškojimų ir reikalavimų
kainos L. D. S. nariams ir
"Darbininko" skaitytojams 1
sykį ir metus už dyką, už 3 sy-
kius \$1.00. Prieteliams už 3
sykius \$1.50.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Aš Antanas Kubilius paieškau
savo sūnaus Antano Kubiliaus
(kriaučiaus). Pirmiau gyveno An-
sonia, Conn. paskui išvažiavo į
Newarką. Dirbo prie kriaučių.
Jau bus du metai aš apie jį nieko
nežinau. Kas žinote kur jisai
gyvena meldžiu pranešti ant šio
adreso: Busiu labai dėkingas.
Antanas Kubilius,
51 Factory St.,
Ansonia, Conn.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškau savo dėdės Stanislo-
vo Kairio iš Lietuvos paeina Mig-
doliškių kaimo, Biržių parapijos,
Panevėžio apskrįčio. Apie 15 me-
tų atgal gyveno Boston, Mass. da-
bar nežinau kur yra. Prašau at-
sišaukti ant žemiau padėto adreso:
Jonas Kairis,
47 Madison Ave.,
Pittsfield, Mass.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškau savo tėvo Jono Urbo-
navičiaus, paeina iš Pilviškių, Su-
valkių rėd. Jis pats ar kas žino
apie jį meldžiu pranešti man. Aš
noriu žinoti ar mano tėvelis gy-
vas ar ne? Praneškite šiuo ad-
resu:
Estera Urbanavičaitė,
No. 21 Mickevičiaus gatvė,
Kaunas, Lietuva.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškau savo brolio Jono Za-
balavičiaus paeina iš Suvalkių rė-
dybos, Vilkaviškio apskr., Vir-
balio parapijos, kaimo Navadolės.
Jis pabėgo su vedusia motere iš
Greenfield 1919 metais, 15 dieną
vasario. Dabar nežinau kur jis
randasi. Aš gavau kelis laiškus
iš Lietuvos jo pati gyva ir mer-
gaitės abi gyvos ir tėveliai gyvi,
tik nerė kam žemę dirbti. Jo mo-
teris prašo grįžti atgal į tėvynę.
Jis pats ar kas apie jį žino mal-
nėkite man pranešti šiuo adresu:
Magdalena Uzdavinienė,
36 Washington St.,
Greenfield, Mass.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškau savo brolio Jono Za-
balavičiaus paeina iš Suvalkių rė-
dybos, Vilkaviškio apskr., Vir-
balio parapijos, kaimo Navadolės.
Jis pabėgo su vedusia motere iš
Greenfield 1919 metais, 15 dieną
vasario. Dabar nežinau kur jis
randasi. Aš gavau kelis laiškus
iš Lietuvos jo pati gyva ir mer-
gaitės abi gyvos ir tėveliai gyvi,
tik nerė kam žemę dirbti. Jo mo-
teris prašo grįžti atgal į tėvynę.
Jis pats ar kas apie jį žino mal-
nėkite man pranešti šiuo adresu:
Magdalena Uzdavinienė,
36 Washington St.,
Greenfield, Mass.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

PIRK LIETUVOS PASKOLOS BONŲ ŠIANDIEN, NES RYTOJ GALI BŪTI PERVELU.

PRIZE DANCE!

ŠOKIAI ATNĖŠ PUKIAUSIĄ

DOVANA!

Rengia Lietuvių Darbininkų Są-gos 70 kuopa

IVYKS

SUBATOJE,

SAUSIO-JANUARY 31 D., 1920

LIETUVIŲ SVETAINĖJ

Lyra Hall

Berkeley Street,

Lawrence, Mass.

Grieš puikiausia orkestra visokių šokių: lie-
tuviškių ir angliškus kokių niekados Lawrence ne-
buvo. Kuri pora pašoks gražiausia, gaus puikią
dovaną.

Tai-gi kas tik mylit linksmintis ir smagiai pa-
sisukti ateikite, pažiūrėsite kas laimės dovaną.
Užtkrinam kad visi būsite užganėdinti.

ĮŽANGA 40 CENTŲ.

Širdingai kviečiame KOMITETAS.

Paieškau savo brolio Baltraus
Markuno, paeina iš Kauno rėdy-
bos, Ukmergės apskrįčio, Vep-
rių parapijos, Kunigiškių kaimo.
Jis pirmiau gyveno kur apie Bos-
toną o dabar nežinau kur randasi.
Jis pats ar kas kitas meldžiu atsi-
šaukti, nes turiu svarbių reika-
lų šiuo adresu:

Stanislovas Markunas,
135 Grave St.,
Milwaukee, Wis.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškau Paslostos, Patatalie-
čių kaimo, Kauno rėdybos, Pa-
nevėžio apskrįčio, Vabalninkų pa-
rapijos. Aš gavau nuo savo sesu-
tės laišką iš Lietuvos. Ji man ra-
šo apie jo žmoną ir sūnų. Jo žmo-
na nori žinoti gyvas ar miręs. Ma-
lonėkite atsišaukti pats ar kas ki-
tas šiuo adresu:

Emily Gaidimovė,
25 Bonney St.,
Montello, Mass.

Kazimieras Najus su savo mo-
teria Kieblaitė paieškau savo se-
sers Kazimieros Kieblaitės po vy-
ru Juškiens. Paeina iš Kauno
rėdybos, Raseinių apskrįčio, Kal-
tinėnų parapijos, Šližių kaimo.
Metai laiko gyveno Racine, Wis.
Ji pati ar kas kitas praneškite
šiuo adresu:

Kazimieras Najus,
33 Maple St.,
Ansonia, Conn.

Paieškau Ulesaus Šimkaus. Jis
paeina iš Kauno rėd., Raseinių pa-
vieto, Zalgių dvaro. Pirmiau
gyveno Bostone o dabar nežinau
kur. Kas apie jį žino malonėkit
pranešti man, nes turiu labai svar-
bių reikalų.

F. Gavainaitis,
1224 So. 49-th Ave.
Cicero, Ill.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškau savo pažįstamų Vait-
kų Jono ir Izidoriaus ir Jurgio Sa-
baliausko. Prieš karę visi trys
gyveno Brooklyne. Dabar neži-
nau kur. Jei kas žino apie juos,
arba patys malonėkite atsišaukti
ant šio antrašo:

Mykolas Venkevičė,
2909 Marvin Ave.
Scranton, Pa.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Paieškojimas iš Lietuvos. Aš
Stanislovas Remenčius ieškau bro-
lių ir sesers Kazimieros ir Kastanti-
no. Jie pirmiau gyveno Clinton,
Ave. (miestas nepažymėtas) Bėg-
dama iš Lietuvos pamečiau jų ad-
resą.

Brolis Antanas ir sesuo Mari-
jona pirmiau gyveno Chicagoje.
Mano adresas:
Stanislovas Remenčius,
Stancija Enakievo,
Ekaterinoslavskoj gub.
Petrovskij zavod,
Domencec. Rabočių,
No. 10291.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Pirmos rūšies bučeris, kelioli-
ka metų darbuojuos prie mėsos ir
visų produktų. Kalbu 4 kalbo-
mis. Esu dirbes kooperatyvose
krautuvėse už vedėją. Teisingas,
blaivus, darbštus. Kam reikalin-
gas toks vyrukas, malonės atsi-
lipt pas:

Ben Jakutis,
110 Willow St.,
Cambridge, Mass.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Ieškau šilto, švaresnės kamba-
rio pas gerus žmones ant Broad-
way arba apilinkėje So. Bostone.
Kur rastūsi arba kas žino tokį
meldžiu man pranešti ypatingai
arba laišku.

Antanas Armanavičius,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Parsiduoda kriaučių šapa. Lie-
tuvių apgyventojų vietoj, biznis
išdirbtas. Savininkas važiuoja į
Lietuvą. Atsišaukite tuojau.

V. Rusteika,
1182 Washington St.,
Norwood, Mass.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

VIENATINIS AMERIKOJE KULTŪRINIS JUOKŲ IR PAŠAIPOS LAIKRASTIS

"Perkunas"

Išaina kiekvieną mėnesį. Leidžia garsi
"Perkūno" Bendrovė. Užsisakyk "Perkūną"
tuojau. Perkūnui dievaičiui nenusidėk.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$1.50; pusmečiui 85 centai;

Pavienis numeris 15 centų

"Perkūno" Bendrovės šėras \$10.

Antrašas:

"PERKŪNAS,"

206 CARDONI AVE.,

DETROIT, MICH.

Pirmas "PERKŪNO" numeris jau išėjo iš spaudos.

"Perkūnui" sandarbininkauja geriausi A-
merikos lietuvių rašytojai, poetai, dailininkai.
Įvairesnio ir geresnio laikraščio nerasi visame
pasaulyje.

DIDELI ŠOKIAI!

RENGIA BRIGHTONO LIETUVIŲ
KOOPERACIJOS JAUNUOMENĖ.

BUS SAUSIO-JANUARY 31 D., 1920 M.
LIETUVIŲ KOOPERACIJOS
SVETAINĖJE,

26 Lincoln Street, Brighton, Mass.
Prasidės 7:30 val. vakare.

Tai-gi Draugai ir Draugės nepraleiskit geros
progos, nes dabar tokia yra paskutinė. Yra už-
prašyta garsūs muzikantai, tai yra Drango Mar-
kino Orkestra. Grieš angliškus ir lietuviškus šo-
kius. Pelnas skiriamas del pagerinimo sceneri-
jos.

UŽSIRAŠYK LIETUVOS LAIKRAŠTĮ "KARIŠKIŲ ŽODIS"

Išaina kartą į savaitę Kaune. Yra 8 puslapių ir yra
leidžiamas Krašto Apsaugos Ministerijos. Mes gavome se-
kantį įgaliojimą tą laikraštį užrašinėti Amerikoje:

K. A. M.
Generalis Stabas
Literatūros Dalis
Gruodžio 19, 1919 m.
No. 437
Kaunas.

Lietuvių Prekybos Bendrovė,
Boston, Mass.

Šiuomi įgaliojame "Lietuvių Prekybos Bendrovę" A-
merikoje rinkti prenumeratus "Kariškių Žodžio" laikraščiai. Kai-
na Amerikoje metams 48 auksinai, pusė metų 24 auksinai...

(Parašas) Kapitonas Ruseckas,
Generalio Stabo Literatūros Dalies Viršininkas.

(Parašas) Vyresn. leitenantas Steponaitis,
"Kariškių Žodžio" Redaktorius.

Todel visi Amerikiečiai užsirašykite šį laikraštį ir pa-
remkite Lietuvos narsiąją kariuomenę kuri kovoja už mū-
sų tėvų šalį. Prisiųskite mums \$2.00 ir savo adresą ir gau-
site "Kariškių Žodį" per visus metus. Prisiųskite \$1.00
gausite per šešis mėnesius.

LIETUVIŲ PREKYBOS
BENDROVĖ,

120 Tremont St., Boston, Mass.

Egzaminacija DYKAI DEL SERGANČIŲ ŽMONIŲ.

Ar nenusibodo sirgti ir leisti pinigų ant visokių vaistų? Jei nu-
sibodo, ateikite aš išegzaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galu
jums padėti. Aš turiu suvirš 26 metus praktikos medicinoje ir gy-
dyme skaudžių, kroniškų, nealiskų ir komplikotų ligų vyrų ir mo-
terų. Jiems tas gali pagelbėti, nes aš ypatingai išegzaminuoju juos
kiekvieną sykį. Aš vartoju santipiskus elektrikos ir Medicinos įta-
sus, gydyme kraujo, odos ir kroniškų ligų. Kada reikalinga išeg-
zaminuoju kraują, selles ir vidurius. Aš visados vengiu klaidos
diagnoze arba gydyme.

PATARIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS.

Ieškodami gydymo pagalvokite gerai. Pasinaudokite kitų
prityrimais. Jei kenti pilvo, vidurių arba jakų ligoms ne-
žilbčiojimo, dispepsijos, rėmus prietvarių etc. Jei turi reu-
matizmą, sciaticą, skaudančius arba subrinkusius sąnarius,
skausmus galvoje, inkstų arba pūsles skausmus, galvos suki-
mą, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim
dykai. Atlik tą darbą! Neatidėk!

Jeigu ikišiol niekas negelbėjo, ateik aš suteiksiu patarimus dy-
kai. Tamsta sutaupti jėgą, pinigų ir panaikinti kančias. Jeigu
aš negalėsiu nieko pagelbėti, pasakysiu. Jei sergi, pasirpink ge-
riausio gydytojas prižiūrėjimo. Ligos niekados nestovi, bet vis-
dos plečiasi ir niekados pačios nepranyksta. Nelaukite vienuoliktos
valandos, nes gali būti pervelu. Egzaminavimas dykai!

DAKTARAS MORONEY

673 WASHINGTON ST., (arti Boylston St.) BOSTON, MASS.
Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. iki 2 P. M.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Kas iš lietuvių užsimina knygų par-
davinėjimui, — pirk knygą už 50c.
o parduok už \$1.50. Noriu padaryti
didelį išpardavimą. Vieną knygą del
pamatymo prisiųsiu už \$1.00 ir at-
sakymą rašyk šiandien.

G. A. BARONAS

6110 Utica Ave., N. E. Cleveland, O.
Telephone S. B. 1429 J.

DR. J. C. LANDZIUS SEYMOUR

Gydytojas ir Chirurgas
489 Broadway, S. Boston, Mass.
O F I S O 9-10 ir 11 ryto,
VALANDOS: 1-3 po pietų,
6-9 vakare.

Dr. Paul J. Jakmaus (Jakimavičius)

Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 8 po pietų. Nuo 7 iki 8 vakare
599 W. ROADWAY COR. ST. SO. BOSTON.
Tel. 502 S. B.

F. J. KALINAUSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

332 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefons So. Boston 441.
Gyvenimo vieta: 256 W. 3-rd St.
Tel. S. B. 1106-W.

DR. F. MATULAITIS

Gydo visokias ligas. Piskiria akinius
Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M.
17 Millbury St.,
Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER
(Dr. M. V. Kasparavičius)
425 Broadway, St. Boston, Mass.
Tel. So. Boston, 27
Ofiso valandos: 10-12:30 ryte
1:30-6 ir 6:30-9 P. M.
Nedėliomis 1-3 P. M.

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas.
495 E. Broadway, S. Boston.
Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto
nuo 1 iki 3 po pietų,
nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pri-
pildomi visia be skausmo, su
geriausiais prietaisais, su nau-
jų išradimų.
Visą darbą garantuojame

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, S. Boston, Mass

PRIE DOCHESTER ST.

Valandos Nedėliomis

Nuo 9 val. ryta nuo 10 val. ryta

iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

DR. JOHN MACDONNELL, M. D.

Galiama susitikti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Ryt is iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietų
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietų.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatoga sulaika plaukus slinkin-
mos, pašalina pleiskanas, niežėjimą
odos galvos, angina plaukus pridūda
ma jėga reikalinga maista.
Dermatoga padarys kad Jūs plau-
kai bus tankūs irvelius ir skausus.
Oda Jūsų galvoje bus yra, pleis-
kancs, šnyks ant visados ir plaukai
neišlins daugiaus!
Reikalaujant prisiusime Jums pa-
ta suvis dykai išbandymai sampala.
Prisiųskite šie stumponis peršau-
tino Jūs gausi išbandymai dedite
Dermatoga ir broliura.

ARGIL SPECIALTIES CO.

BOX 37, PHILADELPHIA, PA.